

köşe bucak DÜNYA

www.kosebucakdunyadergisi.com.tr

mart - nisan 2019 - sayı: 42 fiyatı: 18 tl

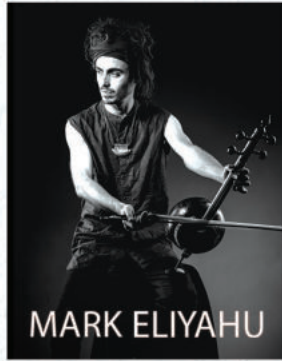
► Wachau ► Sanat ve Zaman ► Turgut Göksoy Rö. ► Antik Şehir Merv ► Konya Çeşmeleri ► Sırbistan

Global markaların lider temsilcisi Konya Enerji'yle, **gücünü keşfet!**

İhtiyaç duyduğunuz güç; sektörde lider markaların temsilciliğini üstlenen,
size kurumsal çözümler sunan Konya Enerji'de! **Bütün gücümüzle...**

SKM'DE DOLU DOLU GÜNLER

A STAR ALLIANCE MEMBER

ASYA

DÜNYANIN EN FAZLA ÜLKESİNE
UÇAN HAVAYOLUYLA KEŞFET

MALDİVLER

BANGKOK

SİNGAPUR

TURKISH AIRLINES

turkishairlines.com

Schneider
Electric
bayisi

ALİ SAMİ PALAZ
alisamipalaz@gmail.com

EDITÖRDEN

BİR CADDE DÜŞÜNÜN

Bir cadde düşünün patikadan biraz geniş, kaldırımı ve elektrik direkleri olmayan. Toprak cadde de 1973 model bir minibüs pencere ve kapılarında sarkan onlarca yolcusuyla, her dur kalktı da etrafı tozutarak ilerliyor. Caddenin iki yanında bulunan barakadan lokantalar kömür mangallarını yakmış. Mangalların dumanı az önce buradan geçen minibüsün kaldırdığı toz bulutuna karışıyor. Cadde birazdan karacak havaya yakalanmak istemeyenlerle dolu.

Kendince bir kalabalığı var caddenin. Sekiz kilometre uzaktaki işinden dönen kadın, on kilometre öteden su taşıyan kadına selam veriyor. Yakaladığı balıkları başındaki sepette taşıyan adam, okuldan dönen çocukların arasında yürüyor. Caddenin solunda ki boş arazide bir kova su ile beş araba yıkayan adam son arabasını yıkamakta. Bir motosiklet caddenin ortasında yemlenen tavukları ürkütürken ilerliyor. Caddenin başında müşteri bekleyen motorcular, sesini sonuna kadar açtıkları radyolardan müzik dinliyor. Sesin ulaştığı yerlerde kimi insanlar müziğe eşlik ederek dans ediyor. Neyi tamir ettiğini anlamadığım tamircinin son çekiç sesleri duyuluyor. Alaca karanlık, nöbeti karanlığa devrediyor, yıldızları ilk kez görmüş gibi oluyorum.

Yıldızları ilk kez görüyor gibi oluyorum. Orta ölçekli bir Afrika şehrinin bu ana

caddesinde bir kaç jeneratörün aydınlattığı tek tük mekânlar dışında ışık yok. Tabi ocaklarda ki közlerden yayılan cılız ışıkları saymazsak.

Motorcuların yüksek sesli müzik dinlemeleri hız kesmeden devam ediyor. Ama gene de Jeneratörlerin gürültülerini bastıramıyor. Jeneratörlerin istikrarsız, azalıp artan ışıklarına ara sıra yoldan geçen araçların ışıkları karışıyor. Bazen civarın gençleri cadde de ateş yakıyor.

Vakit ilerliyor. Jeneratörler susuyor, motorcular gürültüleriyle birlikte dağılıyor. Cadde şimdi iyiden iyiye karanlık. Birileri varsa da göremiyorum. İki kilometre uzakta ki okyanusun dalga sesleri duyuluyor. Uzaklardan gelen onlarca hayvanın sesini bir senfoniye dinler gibi dinliyorum. Yanımdan bir kertenkele sıçrayarak geçiyor. Sırtımı yasladığım ağaçta ki karıncaların yürürken çıkarttıkları sesleri duyuyorum. Vaktin geç olduğunu hatırlıyorum. Gökyüzüne bakıyorum, yıldızları ilk kez görüyormuş gibi oluyorum. Elimi uzatıp bir yıldız olarak göğsüme koyuyor ve uykuya dalıyorum.

Gülümseyişle...

Ali Sami Palaz

"Gönül Belediyeciliği En Çok Konya'ya Yakışacak."

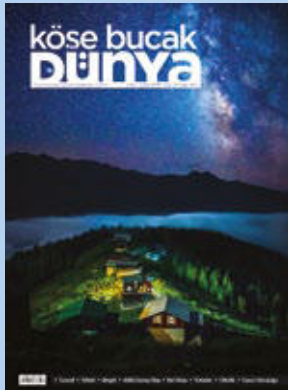
UĞUR İBRAHİM ALTAY
KONYA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYE BAŞKANI

BENİM
ŞEHİRİM

KONYA
BÜYÜKŞEHİR
BELEDİYESİ

İÇİNDEKİLER

12

TUNCELİ

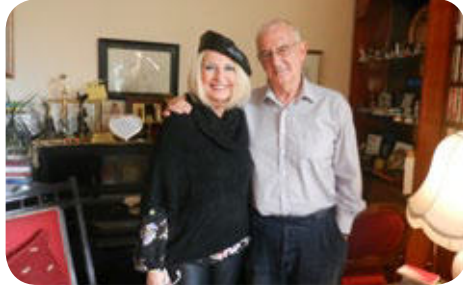
22

TELKÂRİ

30

BİNGÖL

36

ATİLLÂ DORSAY
RÖPORTAJ

44

BEL OBASI,
SINIR YAYLASI

50

TÜRBELER

58

CİLTÇİLİK

64

TUZUN
YOLCULUĞU

70

PORTFOLYO

76

DÜNYA KAZAN
BİZ KEPÇE

ÖZEL
Büyükşehir
HASTANESİ
KONYA

HİZMETLERİMİZ

MR (EMAR)
TOMOGRAFİ
KORONER ANJİOGRAFİ
TAŞ KIRMA (ESWL)
RÖNTGEN
ULTRASON
RENKLİ DOPPLER USG
KEMİK DENSİTOMETRE
MAMOGRAFİ
4 BOYUTLU ULTRASON
BİYOKİMYA
ENDOSKOPİ
GASTROSKOPİ

KOLONOSKOPİ
ALLERJİ TESTLERİ
EFOR
EKG
EKO
HOLTER
EEG
EMG
İŞİTME TESTLERİ
TİMPANOMETRİ
ODYOMETRİ
YENİ DOĞAN
İŞİTME TARAMA

BRANSLARIMIZ

ACİL SERVİS HİZMETLERİ
DAHİLİYE (İÇ HASTALIKLAR)
KALP DAMAR CERRAHİSİ
KARDİYOLOJİ
BEYİN CERRAHİSİ
ORTOPEDİ VE TRAVMATOLOJİ
KADIN HASTALIKLARI VE DOĞUM
GÖZ HASTALIKLARI
ÜROLOJİ
GENEL CERRAHİ
ÇOCUK SAĞLIĞI VE HASTALIKLARI
KULAK BURUN BOĞAZ
CİLDİYE

NÖROLOJİ
GÖĞÜS HASTALIKLARI
BESLENME VE DİYET
ANESTEZİ VE REANİMASYON
ENFEKSİYON HASTALIKLARI VE
MİKROBİYOLOJİ
DANIŞMAN HEKİMLİK
RADYODİAGNOSTİK (RADYOLOJİ)
FİZİK TEDAVİ VE REHABİLİTASYON

RANDEVU ALMAK İÇİN **444 1 274** www.buyuksehirhastanesi.com

BİR KARE HAYAT

Fotoğraf: Mustafa Binol

Heyhat!
Bekleyen, bereket uman soğuk ve sıcak demeden çalışan
insan hikâyeleri içine balık hafızasında unutulmuşluklar
sığdıran dünya için mi tüm hırslarımız.

BAKTIĞINIZHERYÖNDE
FIRSATVAR

dgn.
com.
tr

DGN
AYAKKABI • CANTA • GİYİM
DOĞAN CANTA

KONYA
GAZİANTEP
KAHRAMANMARAŞ
İSKENDERUN
ANKARA

AŞKIM SÉYAHAT

Benian Çulhaoğlu
Davranış Bilimleri Uzmanı

SEYAHAT ETMEK BİR SANATTIR

22 yaşında, üniversiteyi bitirmiş cebimde sadece birkaç yüz sterlin ile kendimi Londra'da bulduğumda inanılmaz mutluydum. İlk defa yabancı bir ülkede olmak, bir iş, kalacak bir yer bulmak ve bunu tek başıma yapabilme duygusu bışıımı döndürüyordu.

O gün bugün her yolculuğa çıkışında kuş gibi özgür hissederim kendimi. Her geri dönüşte ise başarma duygusunun yanı sıra mutlulukla karışık hüznün kaplar içimi...

26 yılda seyahat etmek benim için yemek yemek, su içmek kadar gerekli hale geldi. Beynimin, ruhumun zaruri ihtiyacı oldu. Hastalıkta, sağlıkta, iş çokken ya da yokken hep bir fırsat yaratarak seyahat ettim.

Bir kente geldiğimde ne derece yorgun olursam olayım ilk yaptığım şey kentin kollarına atılmak oldu. Caddelerinde yürümek, halkın arasına karışmak, yepyeni yüzler, yerler görmek, farklı lezzetler tatmak...

Yıllar içinde bavulumu kaybetme, fotoğraf makinemi çaldırma, kaybolma, kazık yeme gibi olumsuz durumlar başıma gelse de hiçbir şey beni yoldan döndüremedi. Herkese ve her şeye rağmen seyahat etmeye devam ettim ve her zaman tek başıma gitmeyi tercih ettim. Bu beni inanılmaz mutlu etti.

Seyahat etmek bir sanattır. Ben de bu sanatı iyi icra edenlerden biriyim. Yolculuklarda tek başıma olmama rağmen değil bir saniye olsun sıkılmak garip bir zevk alıyorum. Çünkü dünyamız, içinde bam-

başka dünyalar barındırıyor. Önemli olan onu keşfedip yaşamak.

İşte seyahat ederken beni mutlu kılan, yapmaktan keyif aldığım şeyler:

- Kent meydanında sabahın erken saatlerinde oturup bir kahve eşliğinde yeni bir günün başlangıcını seyretmek.

- Yöresel yemekleri tatmak, deniz ürünlerinin, baştan çıkarıcı mezelerin peşine düşmek.

- Müze-evleri gezmek, bir müzenin koridorlarında yüzlerce yıl öncesine dönmek.

- Bir şehrin ya da kasabanın caddelerini, sokaklarını dolaşmak.

- Meydanları, heykelleri, tarihi çeşmeleri seyrederken zaman içinde yolculuğa çıkmak.

- Gidilen yere ait kitapları okuyarak notlar almak, bahsi geçen yerleri, eserleri yerinde görerek duygusal bir bağ kurmak.

- Bir kaleye çıkıp kenti kuşbakışı seyretmek, gece vakti bir tepeden ışıllı şehir izlemek.

- Farklı tarzda döşenmiş bir kafede oturup geleni geçeni seyretmek.

- İki bin yaşındaki bir tapınağı görmek.

- Halk pazarlarında gezinmek.

- Bir şarküteriden yiyecek bir şeyler alıp deniz kıyısındaki bir banka oturup yemek.

- Bir parkta gezintiye çıkıp doğanın sesini dinlemek.

- Çokça fotoğraf çekmek, eve gelince hoş

manzaraları, heybetli binaları tuvale aktarmak.

- Bitpazarlarını dolaşmak, alışveriş yapmak.

- Bir tekne gezisine katılıp nehir kıyısına sıralanmış tarihi binaları seyretmek.

- Gidilen kentte yaşamış önemli kişilerin mezarlarını ziyaret etmek.

- Botanik parkta seraları gezmek, tropik bitkileri incelemek, bir göletin kıyısında çimlere uzanıp hayallere dalmak.

- Sokak çalgıcılarını dinlemek.

- Hediyeelik eşya satan dükkânları gezip objeler satın almak.

- İzlediğim bir filmin ya da okuduğum bir kitabın kahramanlarının peşine düşmek.

- Yöre insanları ile resim çektirmek.

- Yöresel yemekleri yemeden önce fotoğrafını çekmek.

- Bir lunaparkta eğlenmek.

- Günlük tutarak yaşananları kaleme almak.

- Kumsalda oturup, nostaljik şarkılar eşliğinde dalgaların kıyıya vuruşunu izlemek.

- Ünlü bir yazarın bir zamanlar yaşadığı kentte ayak izlerinin peşine düşmek.

- O ülkeyi hatırlatacak peçete, çikolata kâğıdı, şişe kapağı, broşür benzeri her ne varsa toplayıp küçük bir hazine oluşturmak.

- Ayrılış vakti geldiğinde kente son kez bakıp el sallamak...

Melikşah Mh. Zühre Sk.
NO 4 • Meram/KONYA

alo paket
0 (332) 323 miss
6477

missmutfak.com

MissMutfak.com

O DEV HAYALLERİ İÇİN ÖDEVİMİZ ÇOCUKLAR

Zekâ ve yeteneklerini geliştirmeleri için ülkemizin tüm çocuklarını desteklemeyi, onlara güzel bir gelecek hazırlamayı kendimize bir ödev olarak görüyor, PTT Kargo desteği ile yürüttüğümüz bu çocuk ödevine sizin de yardımlarınızı bekliyoruz. Özellikle köylerde yaşayan çocuklarımız için göndereceğiniz her türlü yardım (kalem, defter, kitap, eğitim materyali, giysi, ayakkabı ve oyuncak), eğitimlerine ve gelişmelerine büyük katkı sağlayacak.

Mustafa Ruhi Şirin

Dünyanın En Uzun Nehri

Herodot dede diyor ki
Mısır'a bolluk bereket
Armağan eder her yıl Nil Nehri

Bir yılda iki bahar
İki yaz gibidir
Mısır'da yaşamak

Taşları Nil'de
Yıkandığı için mi anne
Piramitlere bakmak
Getirir gözlerimize uykuyu?

Konuşunca Nil'le
Uzarmış insanın boyu
Nil kıyısında büyüyen
En uzun çocuklarıyız dünyanın

Sesleniyoruz
Bir kıyıdan bir kıyıya ıslıkla

Yakalarımızda Nil'in
Islak güneş serinliği

Su saatine bakmak
Ayrılık demekmiş dilimizde

Boyayınca Nil'irüyalarımızda
İstedğimiz renge
Yıldızlar şaşırsa da
Daha da yeşillenir
Afrika'nın ovaları

Mustafa Ruhi Şirin

WACHAU VADİSİ'NDE BİR GÜN

Yazı: Ahmet Saral Fotoğraflar: Dr. Yunus Kobal

Babamın çocukluğumdan beri gidip gezmem için sürekli bilinçaltıma işlemiş olmasından mıdır, yoksa ifade etmekte her zaman zorlandığım kadar güzelliğinden midir bilemiyorum; yolum son on yılda her sene en az bir defa Viyana'ya düşmüştür. Tüm bu seyahatlerimi şöyle bir düşündüğümde bu tarihî başkentteki hemen hemen tüm sarayları, müzeleri, bahçeleri gezmiş olduğumu fark ederek “yeni bir seyahatte farklı ne yapabilirim” sorusuna yanıt aramaya başladım. Bu yazımın konusunu teşkil eden ve ülkenin Aşağı Avusturya olarak anılan bölgesinde Tuna Nehri'nin süzüldüğü bir alanda bulunan Wachau Vadisi'ne günübirlik bir gezi yapmaya karar verdim.

Sadece Avusturya'nın değil Avrupa kıtasının da en güzel doğal, tarihi ve kültürel manzaralarından biri olan ve her yıl dünyanın pek çok ülkesinden turist çeken Wachau Vadisi, Krems an der Donau Kasabası ve Melk şehrinin arasında yer alıyor. 40 kilometre uzunluğa sahip vadi, tarih öncesi çağlardan beri yerleşim alanı olduğundan 2000 senesinde UNESCO tarafından bir Dünya Mirası alanı olarak kabul edilmiş. Öyle ki, 2009'da National Geographic mecmuası bünyesindeki uzman gazeteciler tarafından yüz dokuz tarihî yer arasından en çok oyu alarak “dünyanın gezilmesi gereken en iyi tarihi bölgesi” seçilmiş.

Seyahatimde bana kardeşimle beraber çok değerli bir ağabeyimiz, sevgili Dr. Yunus Kopal da eşlik etti. Yazıda görmüş olduğunuz tüm fotoğrafların kendisinin kadrajından yansıyan güzel kareler olduğunu en baştan sizlerle paylaşmak isterim.

Turumuza başlamak için şehir içi ulaşım ağının bir parçası olan banliyö treni ile öncelikle 19. Viyana olarak anılan Döbling'e gitmek gerekiyor. Seçkin restoranların ve şarap mahzenlerinin bolca bulunduğu Döbling hakkındaki en önemli bilgi Ludwig van Beethoven'ın 3. Senfoni'sini burada bestelemiş olmasıdır. İstasyondan bizi Viyana'nın 70 km batısında bulunan Krems an der Donau'ya götürecek olan tren ile rötarsız olarak tam 1 saat 15 dakika yolculuk yapıyoruz.

1000 yıldan eski bir tarihe sahip bu kasabaya adım atar atmaz Ortaçağ'dan kalma tarihî kent merkezi ve bu merkezde bulunan, 15. yüzyılın sonlarına doğru inşa edilmiş ve artık sembolleşmiş olan Steiner Kapısı bizleri karşılıyor. O zaman dört kapı yapılmış ama günümüze sadece bu kapı ulaşabilmiş.

Bu tek kapıdan geçip ilerlediğimizde karşımıza oldukça ilginç bir karikatür müzesi çıkmasına rağmen vadiye yapacağımız seyahatin heyecanı bizleri bu müzeye girmekten alıkoymdu. Neyse ki günlerden pazartesi olduğunu

hatırlayarak müzeler için tatil günü olması nedeniyle teselli buluyoruz. Önümüze çıkan ve araç trafiğine de açık olan küçük yolu trafiğin aktığı yönde izleyerek kıyıya, Tuna Nehri'ne ulaştık ve bizi vadide gezdirecek olan MS Wachau isimli tekneyi karşımızda bulduk.

Demirli olduğu iskelede bilet satış noktaları bulunuyor. Belirli aralıklar ile sefere çıkan ve aynı hizmeti sunan MS Prinz Eugen isimli bir tekne daha varmış. Tarifelere uygun olarak giderseniz mutlaka sıradaki sefer için bilet alma imkânınız mevcut. Biletinizi internet üzerinden satın almak belki daha hesaplı olabilir ama biz direkt gışeden almaya şartlanarak gittik ve yaklaşık on dakikalık bir bekleyişin ardından toplam üç saat sürecek ve vadinin sonundaki Melk'te sona erecek sefer için biletlerimizi alabildik. Bu yazımı hazırlarken 2019 senesi için güncel fiyatları kontrol ettiğimde tek yön ücretinin kişi başı 26 Avro, gidiş-dönüş ücretinin kişi başı 30,5 Avro olarak ilan edilmiş olduğunu gördüm. Teknede yolcuların manzarayı doyasıya seyredebilecekleri, fotoğraf çekebilecekleri, hatta rahatça uzanabilecekleri teraslar mevcut. Yemek yiyerek manzaranın tadını çıkarmak isteyenler için de menüde kahvaltıdan tutun da Avusturya'nın ünlü yemeği Schnitzel'e kadar çeşitli seçenekler uygun fiyatlarla yolculara sunuluyor.

Motorların çalışması ile birlikte yolculuğumuz başlıyor. Dahayolculuğun güzelliğini ve terasta esen hafif rüzgârı yeni yeni hissetmeye başlamışken belki de en güzel Wachau kasabası olan

Dürstein'a ulaşıyoruz. Burası, çarpıcı mavi kilise kulesi ve bu kilisenin içinde yer aldığı kale kalıntıları ile fotoğrafçıların gözdesi. Öyle ki kasabanın yukarıdaki yoldan bisikletleriyle geçmekte olan sporcular ya da yolcular için dahi sırf fotoğraf çekebilmeleri amacıyla, nehrin diğer yakasında bulunan

Rossatz'a geçip geri dönebilecekleri küçük bir yüzer rampa tahsis edilmiş. Burada bir zamanlar mevcut olan kalede

V. Leopold tarafından esir tutulan İngiltere Kralı “Aslan Yürekli” Richard bir süre alıkonulmuş.

Teknemiz Tuna Nehri kıvrımları üzerinde yol alırken sırasıyla Beyaz Kiliseleri (Weissenkirchen), Aziz Michael Müstahkem Kilisesi'ni (St. Michael's Wehrkirche) ve devamında tüm vadi üzerindeki en büyük şarap üretim bölgesi olan Spitz Kasabası'nı fotoğraflama imkânımız oldu. Spitz'in çok az ilerisinde fotoğraflamak için çok karizmatik olduğunu düşündüğüm Hinterhaus Kalesi kalıntılarının altından geçtik. Üç bölümden oluşan bu kalenin etkileyici kalıntıları, Jauerlingstock isimli yerel bir tepenin kayalık sırtı üzerine kurulmuş.

Bu kez Willendorf isimli küçük kasabaya yaklaşıyoruz. Kasaba belki küçük ama ünü Avusturya'da çok büyük. Çünkü 1908 yılının ağustos ayında burada Eski Taş Devri'nde (MÖ 25000) yapılmış olduğu düşünülen kireçtaşından bir şişman kadın figürü bulunmuş. Buna da "Willendorf'un Venüsü" (Venus of Willendorf) adı verilmiş. Viyana'daki Doğa Tarihi Müzesi'nde (Naturhistorisches Museum) sergileniyor. Yazımın başında da belirtmiş olduğum gibi, daha önceki

müze gezilerimde bunu yakından görme imkânım olduğu için bulunduğu yerden geçmek de beni ayrı bir heyecanlandırdı.

(Müzede fotoğraf çekilmesine izin verilmediği için paragrafı destekleyici olması açısından paylaştığım figüre ait bu fotoğraf, kaynağı anonim olan ve internet üzerinde küçük bir araştırma ile kolayca bulunabilecek bir görseldir)

Nehir bizi bu kez vadideki sembol yapılardan bir tanesinin önünden geçirdi: Schönbüchel Kalesi ve Manastırı bir kaya çıkıntısının hemen köşesinde tüm ihtişamıyla yükseliyordu. Yedi yaşındaki Baviera Prensesi Elisabeth -gelecekte Avusturya Macaristan Monarşisi zamanında İmparatoriçe Sisi olarak tanınacaktı- 1844'te bu manastırda bir süre konaklamış ve bulunduğu süre boyunca gelip geçen teknelere el sallamış. Seferine çıkan tekne kaptanları artık ezbere

Manastırı'nın hemen altındayız. 11. yüzyılda kale olarak inşa edilen bu yapı, 12. yüzyılda Benedictin rahiplerine hediye edilmiş ve manastır olarak kullanılmaya başlanmış. 1702 ile 1736 yılları arasında yapımı tamamlanan ve dünyanın en prestijli barok mimarilerinden birisi sayılan manastırdaki kütüphanede 15. yüzyıldan günümüze kadar 85 bine yakın ciltli ve nadide kitap bulunduğu söyleniyor. Melk'te gün batımında etkileyici olduğunu mutlaka paylaşmalıyım:

biliyorlardır ama kalenin tam önünde suların içinde biraz tehlikeli gibi duran iki kaya çıkıntısı yükseliyor. Yerel dilde bunlara inek ve buzağı anlamına gelen "Kuh und Kalb" adı verilmiş.

Her güzel şeyin bir sonu var ne yazık ki. Artık son durağımız olan Melk uzaktan görüldüğünde bu kez başka bir heyecana kapılıyor, çünkü o güne kadar televizyonlarda ya da dergilerde gördüğümüz, benzersiz ve göz kamaştıran mimarisine hayran kaldığımız Benedict

yorlardı. Bu subayların hiçbiri hayatları boyunca Melk Manastırı'nın penceresinden Tuna tepelerini ve Klosterneuburg kubbelerini, akşam kıvrılığında seyretmemiş olmaları!" Evet, gün batımı gerçekten de bizleri kendimizden geçirecek güzellikeydi ama yine de bu manzaranın Moğollar grubunun da bir bestesine konu olduğu üzere "Haliç'te Gün Batımı" ile kıyaslanamayacağını her iki yerden gün batımını zevkle izleme şansına erişmiş biri olarak açıkça belirtmek isterim.

Biraz da Melk'in içerisinde gezdik. Ön cephesi 150 sene kadar önce yeniden tasarlanmış ve 1575 yılında inşa edilmiş belediye binası, 1657 yılında inşa edilmiş ve günümüzde bir eczanenin faaliyet gösterdiği Lebzelterhaus, barok dönemin son zamanlarında ön cephesindeki kabartmaları tamamlanan ve 1792'de inşa edilen eski posta binası gibi şehrin en önemli turistik yerlerini gezerek bizi Viyana'ya geri götürecek olan trene binmek üzere istasyona yöneldik. Rötarsız tam 60 dakika süren bir yolculuğun ardından başkente ulaştık, günün bu tatlı yorgunluğunu iyi bir yerel lokantada Schnitzel siparişi vererek atmaya çalıştık.

Bir başka yazıda yeniden görüşmek üzere...

TURKISH
AIRLINES

ELAZIĞ

DÜNYANIN EN FAZLA ÜLKESİNE
UÇAN HAVAYOLUYLA KEŞFET

TURKISHAIRLINES.COM

A STAR ALLIANCE MEMBER

Sanat ve Zaman

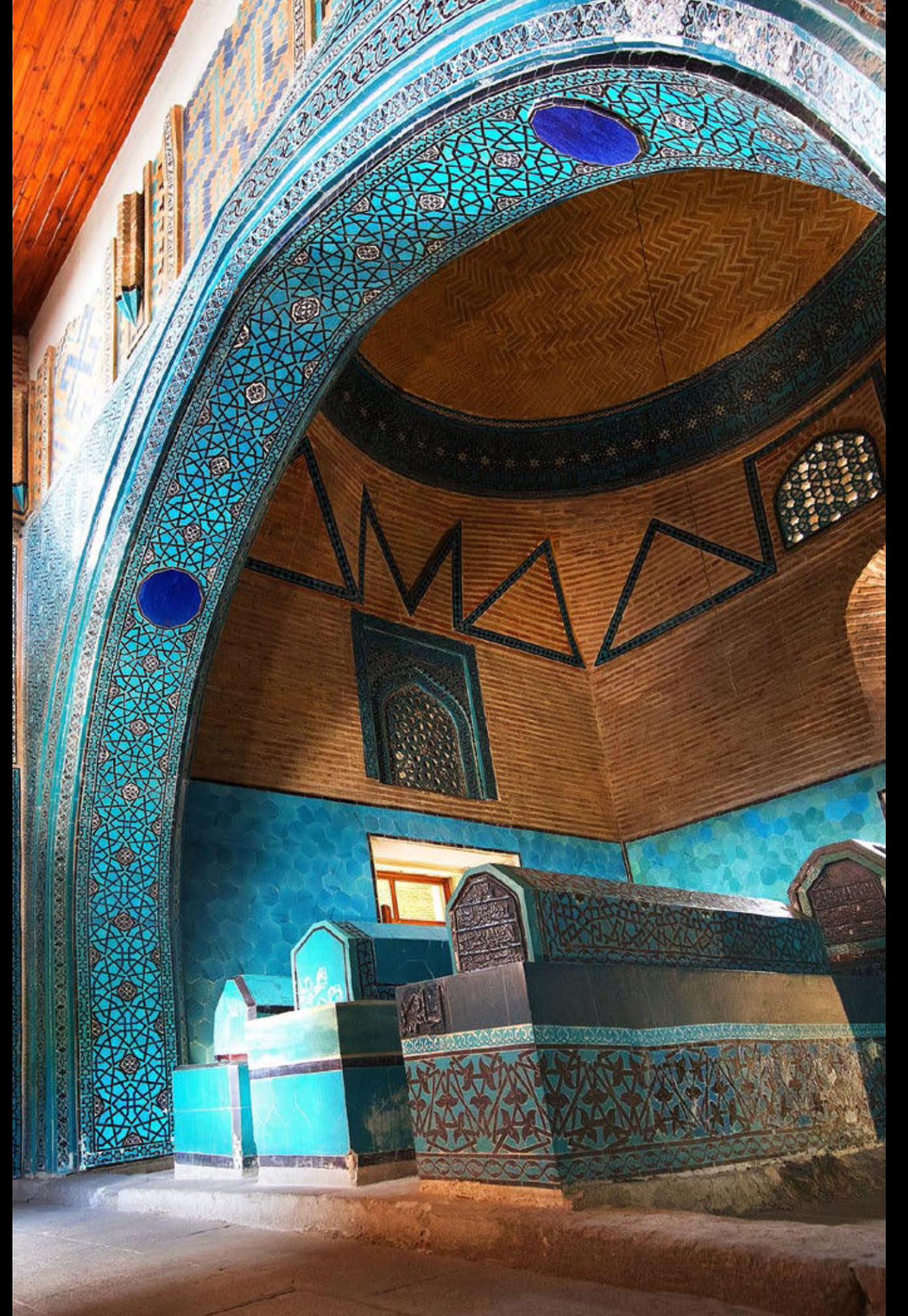
Yazı ve Fotoğraflar: Mustafa Binol

Zaman tüm kararlılığı ile sessizce keserken yaşamı, iyilikleri ve kötülükleri sırayla bize doğru sürükler. Ne garip! Biz ise ikisinden de çok çabuk sıkılıyoruz. İnsan bütün yaşamı boyunca maddi manevi arzu ve isteklerinin doğrultusunda çaba gösterirken çekeceği tüm sıkıntılara rağmen ilerlemeye devam etme hissi, insanı güçlü kılan yanıdır. Güçlü yanlarını gündelik yaşamının bir parçası haline getirenler ile onu bir ömür boyu prensip edinenler haliyle bir olmazlar, olamazlar. İnsan yaratılıştaki duyarlılığı keşfetmemişse eğer sanatla işi olmaz. Oysaki sanat, zaman ve yaşam değerlerini insanın aklından çıkarıp ona bambaşka hazlar veren anlamlar yükler. Bu anlamlar, insani tüm güzel duygulardan doyulmaz lezzetler almayı; düşünsel ve sezgisel açıdan hayatı daha iyi okuyabilmeyi ve yaşayabilmeyi sağlar.

Günümüze akseden tarihin tozlu ve derin havasını yaşatan birçok esere bakınca şaşırıp atalarımızın bize bıraktığı en büyük eserlerden biri olan yayın ne kadar da basite alındığını görürüz. Hâlbuki beni hep hayran bırakan yüreğimi dolduran 'Kavs' ve 'Kabza' isimleriyle de anılan yay, sanıldığı gibi basit bir ağacı biraz büküp bir ip bağlamakla olmuyor. Yapımı oldukça teferruatlı olan yay dört ayrı kısımdan

oluşur; Ağaç, boynuz, sinir ve tutkal. Yay için en ideal ağaç, akça ağaçtır. Akça ağaç hilâl şeklinde bükülüp üç gün boyunca soğuk suyun içinde tutulur. Daha sonra suyun bulunduğu kazan ateşte ısıtılır, ağaç yumuşayınca yay tezgâhı denilen kerklikli tahtaya takılıp gerilerek rutubetsiz bir yerde bir sene kadar bekletilir. Sonra da manda boynuzundan yayın üst kısmına kabuk ilâve edilir. Öküzlerin ayaklarından dizlerine kadar olan yerden alınan sinirler, yay tımarı sandığında dimdik hâle gelinceye kadar kurutulup som mermer taştan tel tel oluncaya kadar ezilir, demir taraklarla taranarak Mersin balığının damağından elde edilen tutkalla yaylara yapıştırılır. Yıllarca dayanabilmesi için, yayın sırt kısmına atın sağrı derisi ve kayın ağacı kabuğu yapıştırılıp sandalız yağı sürülürdü. Bu kadar külfetle elde edilen yay öyle sağlam olurdu ki bu yayı kırmak için pehlivan gücüne ve pazılarına sâhip olmak gerekirdi.

Dünyayı hayran bırakan uzak mesafelere ok atan ceddimizin modern zamanlar hariç yay yapımında ulaştığı teknoloji akıl almaz biçimde. Sanatın yay ile alakası var diyebilirsiniz; öyle basit değil sadece zamanla alakalı ihtiyaçlar, çekilen

sıkıntıların özünden gelen bir hissiyat ile duyguların filizlenmesi yaratıcının insana bir lütfudur. O yaylar belki Selimiye'yi, Süleymaniye'yi yaptıran bir gelişimin ilk izleriydi kim bilir. Kadim zamanları düşününce zorlanıyorum, anlamlar yerine oturmuyor. Mutlak gücün sahibi Rab-bimiz aklıma geliyor ve rahatlıyorum. Çünkü o "mersin balığının ağzındaki tutkalı keşfeden biri muhtemelen öküzlerin arka ayaklarından çıkarılan lifleri de kullanacaktır.

Samimiyet ile yapılan her işin sanata akisleri zamanla yoğurulurken aktarıldığı dönemlere dair birçok kadim izler bırakır. Günümüze ulaşmış eserlerin bir söylem biçimi ile kendini ve sanatkârını anlatırken bulunduğu şehre bıraktığı bütün sinyallerin ulaştığı bir taşıyıcısı vardır illaki. Şimdi sıra bizde, ne yapalım da şu gök kubbede hoş bir seda bırakabilelim.

HESNA®

TÜRKİYE'NİN HER YERİNDEN!

444 54 90

A photograph of Prof. Dr. Turgut Göksoy and a woman standing in front of a large wooden bookshelf. The bookshelf is filled with books and various model cars. Prof. Dr. Göksoy is on the left, wearing a dark suit and glasses, with his arms crossed. The woman is on the right, wearing a blue sweater and a grey hat, also with her arms crossed. The bookshelf behind them has several shelves with books and a display of model cars, including a yellow and white bus, a blue car, and a red car. There are also framed certificates or diplomas on the shelves.

TUTKULU BİR KOLEKSİYONER PROF. DR. TURGUT GÖKSOY

Röportaj ve Fotoğraflar: Benian Çulhaoğlu

1950'li yıllara ait Ultrason Cihazı

Özel Pendik Bölge Hastanesi Yönetim Kurulu Başkanı, Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon Uzmanı, Yazar, Koleksiyoner Prof. Dr. Turgut Göksoy nadir parçalardan oluşan koleksiyonunu, bilgi ve tecrübelerini Köşe Bucak Dünya dergisi okurları ile paylaştı.

Turgut Bey, ülkemizin değerli koleksiyonerlerinden birisiniz. Bu yolda attığınız adımlar eminim hekimliğinizden çok önceki yıllara dayanıyor. Nasıl başladı bu tutkunuz?

Pek çok kişi gibi ilk önce pul biriktirmekle başladım. Biriktirirken pulun ne olduğunu öğreniyorsunuz. Damgalı, ucuz pullarla başlayan bu serüven beni Cumhuriyet Dönemi'nin tüm pullarını biriktirmeye kadar götürdü. Yabancı pullar da biriktirdim. Geçmişte çok pul koleksiyoneri vardı. Birbirimizle takas ediyorduk. Babam da pul koleksiyonu yapıyordu. Koleksiyonculuğumun farkına varmam ise şöyle oldu: Gün geldi pek çok şeyi atmadığımı gördüm. Mese-

la kardeşlerim karnelerini atarken ben atmamışım. Başarı belgelerimi, nüfus cüzdanlarımı saklamışım. Yıllar içinde kartpostallar gelmiş, biriktirmişim. Sadece bana gelenler 500 tane olmuş. Yıllar içinde almaya, biriktirmeye devam ettim.

Toplama, biriktirme derken bu merak sizi saygın bir koleksiyoner yapıyor. Bu süreçten bahseder misiniz?

Bilinçli olarak satın almaya başlamam 90'lı yıllardan sonra oldu. Sahafları dolayı kendi ilgi alanıma giren kitaplar almaya başladım. Yabancı yazarların Atatürk, İstanbul ve Türkiye hakkında yazdığı kitapları topladım. Yüzyılı aşan kitapları bulmaya çalışarak bir seri oluşturmaya başladım. 1700'lü, 1800'lü yıllara ait olanlar var. 2000'li yıllardan itibaren de kitaplaştırabileceğim, üzerinde konuşabileceğim şeyleri biriktirmeye yöneldim. Bunların dışında kapağında Türklerin yer aldığı Time dergilerini biriktiriyorum. Atatürk, 1923 ve 1927'de

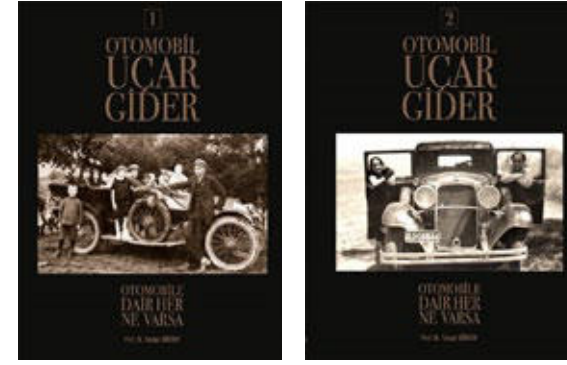
kapak olmuş. Mesela İnönü, Menderes, Saraçoğlu kapak olmuşlar.

Mesleğinizle ilgili olarak koleksiyon yapıyor musunuz?

Aslında ilk anda öyle yapmalıyım diye düşünüyor insan. Fizik tedavi uzmanıyım. Fizik tedavi aletleri biriktirdim. Koleksiyonumda yüzyılın başındaki aletler var. Günümüzde küçük telefon büyüklüğünde bir aletin yüz yıl önce çamaşır makinesi büyüklüğünde olduğunu görüyoruz. Sağlıkla ilgili eski kitaplar topluyorum.

Hekimlik ve koleksiyonerliğin yanı sıra yazarınız. Mesleğinizle ilgili yayımlanmış birçok makaleniz, yazdığınız, editörlüğünü yaptığınız kitaplarınız bulunmakta. Ancak bir tanesi var ki koleksiyonerlere yönelik: "Otomobil Uçar Gider" adlı kitabınız ve otomobil sevdanıza ilişkin neler söylemek istersiniz?

Evet, 11 tıp kitabında editör ve/veya

yazar olarak yer aldım. Tıp dışında yazdığım kitaplar da var. Türkiye Sakatlar Konfederasyonu Başkanırken sakatlarla ilgili eğitim kitapları çıkarttım. Hobilerimi kitaplaştırmam ise otomobil kitabıyla oldu. Otomobil biriktiriyordum. Yıllarca otomobillerle ilgili efemera, fotoğraf, kayıt topladım. Bir şeyler toplarsanız yazabilirsiniz. İlk yarışa ait belgeyi buldum. Hem Türkiye, hem de dünyadaki tüm otomobil yarışlarına ilişkin belgele-

ri bir araya getirdim. Kitap iki cilttir. İçinde otomobile dair her ne varsa yer aldı. Osmanlı otomobille ne zaman tanışmış, dünya ne zaman görmüş. Araştırırken bir takım ezber bozan şeyler çıktı. Bunları da yazdım.

Otomobil koleksiyonu da yapıyorsunuz. Büyük bir bütçe gerektiriyor olsa gerek?

Öyle. Bu pahalı uğraşa 1996'da 1956

model Chevrolet marka otomobil satın alarak başladım. Apar topar arabayı topladım. Parçaları ayrı bir yerlerde olduğundan toplamak oldukça zordu. Sonra anladım ki doğru toplama değilmiş. Çünkü otomobilin toplandıktan sonraki değeri çok önemlidir. Yapılan masrafa değer mi, değmez mi? Zamanla öğrenmeye başladım. Bir ara 22 klasik otomobilim oldu. Şimdi 8 otomobilim, 1 klasik sepetli motosikletim var. En yaş

İsı 1937 model Chevrolet. En genci ise 1973 model Anadolu STC-16. Tasarımı Türkler tarafından yapılmış seri üretilmiş bir arabadır. Bir arabadan 25 adet ve üzerinde üretilmişse seri üretilmiş sayılır. Bu otomobilden 170 tane üretil-di. Şu anda piyasada 27 tane var. Biri de bende. STC, Sport Turkish Car yani “Spor Türk Otomobili” anlamına geliyor. Genç-ler “Süper Türk Canavarı” diyordu.

Kaç çeşit koleksiyonunuz var? Başka neler biriktiriyorsunuz?

Koleksiyon niteliğinde diyebileceğim 25 çeşit şey biriktiriyorum. İlk aklıma gelen-ler: Fes etiketleri, piyango, pul, otomo-bil, sinema makineleri, fotoğraf ma-kine-leri, film afişleri, öğrenci, asker, kadın, erkek, oyuncaklı çocuk fotoğrafları gibi tematik fotoğraflar, Osmanlı, Cumhuri-

yet Dönemi ve yabancı kartpostallar...

Koleksiyon yapmak isteyip de yapamadığınız bir şey kaldı mı?

Kuşkusuz vardır. Koleksiyon sonsuz bir şey. Bazen istesenez bile başlayamıyor-sunuz. Yaptığınız koleksiyondaki eksiği bulmaya çalışırken başka bir koleksiyo-na girmek istemiyorsunuz. Jilet, kibrit, sigara koleksiyonu yapılabilir. İnsanı cezp ediyor. Ancak tamamlama imkânı olmayan koleksiyonlar. Hangi ülkelerin kaç tane bastığını bilmediğiniz şeyleri tamamladım deme şansınız yok. Mese-la dünyada çıkan üzerinde 1 TL, 1 Euro gibi “1” birim olan paraları biriktiriyor-um. Bunları topladığınızda birinci se-riyi tamamladım dersiniz. Ancak bazı ülkelerde 5 ya da 10 yıl sonra yeni bas-kısını yapıp getiriyorlar. Buna “emisyon” deniyor. Birinci emisyonunu koydunuz yedi tane varsa ye-disini de ta-mamlamanız gerekiyor. Bu da imkânsız hale gelebili-yor. Neden 1 birim? 1, en küçük rakam olmakla birlik-te bir ülkenin parasının kıy-

metini gösteriyor. 1 milyar, 10 milyar, 100 milyar gibi üzerinde “milyar” yazan paraları da biriktiriyorum.

Sadece koleksiyon yapmakla kalma-mış pek çok koleksiyonerin isteyip de yapamadığını başarmışsınız. Eviniz adeta bir müzeye dönüşmüş. Fotoğ-ra-raf makinelerinin yer aldığı bölüm ve mini sinema salonunuz pes dedirtiyor insana. Bu denli kapsamlı bir koleksi-yonla yaşamak nasıl bir şey?

15 yıl önce evimin altında oldukça bü-yük bir alanı bu işe tahsis ettim. Zaman içinde bahsettiğim koleksiyonlarımın bulunduğu, fotoğraf ve sinema makine-lerinin, afişlerin yer aldığı, mankenlerle süslenmiş müze formatında bir yapıya dönüştü. Bunlarla yaşamaya gelince: Bazen biriktirdiklerinizle övünüyor ba-zen de esiri oluyorsunuz. Çoğu zaman esiri olduğumu söyleyebilirim. Devamlı düzenli ve temiz tutmanız gerekiyor. Her bir objeyi tek tek temizlemek kolay değil. Koleksiyonunuzu zamana karşı dik tutabilmek, yıpranmalarını azalta-bilmek büyük çaba gerektiriyor. Madem bu işe girdik, bunların bekleliğini yapı-yoruz, bu çerçevede görevimiz onları temiz ve düzenli tutabilmek.

Köşe Bucak Dünya dergisi olarak de-ğerli bilgi ve paylaşımlarınız için çok teşekkür eder, koleksiyonlarınızın ar-tarak devam etmesini dileriz.

DKC®

BU MARKA
BU ALET İLE
BİŞEY YAPTI VE
BURAYA KOYDU!

SİZ DE İSTERSENİZ, BİZİ ARAYIN;

+90 332 351 01 91

[f](#) [t](#) [i](#) [l](#) [y](#) @dkcworkshop

ANTİK ŞEHİR ; MERV

Yazı ve Fotoğraflar: **Salih Doğan**

*Murgap Nehri üzerinde,
denizden yüksekliği
172 m., Karakum
Çölü'nün ortasında
Oğuz Türkmenlerinin
yaşadığı çöle ruh veren
bir vaha şehir olan Merv
aynı zamanda bugün
kardeş Türkmenistan
Cumhuriyeti'nin ve Türk
Dünyası'nın tarihi, kültürel
ve manevi mirasının
en önemli temsilcisi
olarak hayatini
sürdürmektedir.*

Türkmenistan'ın büyük kültürel mirasını ve geleneğini yaşatan festivallerden biri olan Aşkabat'taki 'Ahal Teke At Bayramı'nın davetlisi olduğum andan itibaren Türkmenistan'ın üçüncü büyük şehri ve tarihin mihenk taşı şehirlerden Merv'i görmek için sabırsızlanıyordum. Ahal Teke At Bayramı'nın spor müsabakalarının yapıldığı gün, müsabakaları izlemek yerine birlikte seyahat ettiğim arkadaşım Abdülmetin ile Merv şehrine gitmeğe karar verdik.

Aynı gün içinde yaklaşık 450 km yolu katedip tekrar geri dönmenin de oldukça yorucu bir yolculuğu göze almaya değer bir durum olduğunu da biliyorduk. Ancak İpek Yolu güzergâhında ve tarihin en önemli noktalarından birinde kurulmuş olan Horasan'ın merkezi Selçuklu'nun başkenti Merv'i görmek her şeye değer diye düşündük.

Akşam üstü otelimize gelen taksilerden biriyle sabah 05:30 gibi tarihin içine

yolculuk etmek üzere anlaştık. Günün yorgunluğu ile erken yatıp sabah 05.00 gibi otelimizin lobisinde taksici arkadaşısı beklemeye koyulduk. Yirmi dakikalık bir beklemenin ardından şoför arkadaş Ataş geldi. Orada bizdeki gibi sarı renkli taksiler yerine her araç taksi olarak faaliyet gösterebiliyor. Şoförümüz Ataş beyin taksi olarak kullandığı araç da öyle sıradan bir araba. Bizde binip yola koyulduk. Sabahın ilk ışıkları ile muhteşem beyaz şehir Aşkabat'tan tarihi Merv şehrine hareket ettik.

Ataş bize yol boyunca bazı yerleri gösterip izah ederek gördüğümüz büyük tören çadırlarının hangi festivallerde milli gün ve bayramlarda kullanıldığını anlattı. Murgap Nehri üzerinde, denizden yüksekliği 172 m., Karakum Çölü'nün ortasında Oğuz Türkmenlerinin yaşadığı çöle ruh veren bir vaha şehir olan Merv aynı zamanda bugün kardeş Türkmenistan Cumhuriyeti'nin ve Türk Dünyası'nın tarihi, kültürel ve manevi mirasının en

önemli temsilcisi olarak hayatiyetini sürdürmektedir.

Merv tarih içinde Sasaniler, Abbasilerden sonra 11. yy da tamamen bir Türk şehri ve aynı zamanda Selçukluların merkezi olmuştur. 12. yy başlarında Büyük Selçuklu Hakanı Sultan Sencer Dönemi'nde ise başkent olmuştur. Daha sonraları ise sırasıyla şehir; Harzemşahların, Moğolların, Timurluların eline geçmiş Safevi ve Özbek Türk İmparatorlukları arasında birçok çekişmelere sahne olmuştur. 1884'te Rusların Türkmenistan'ı işgali ile bu tarihi şehrin parlayan ışığının, geçmişinin ve kültürel mirasının, neredeyse bütün milli unsurlarının yok edildiğini hatırlamakta fayda var diye düşünüyorum.

3,5 saatlik yolculuktan sonra şoförümüz Ataş; acıkıp acıkmadığımızı sorarak kahvaltı yapalım dedi. Merv'de yapalım mümkünse bir iki saat daha sabrederim dedik, o da tamam dedi. Ataş birilerine telefon ederek 'İstanbul'dan misafirim

var, kahvaltı yapacağız.' dedi. Konuştuğu kişi davet ediyor bizi, Ataş'ta bir buçuk saat sonra orada evinde olabileceğimizi söyledi. Garip bir sevinçle ilk defa akraba bir toplumun ev hayatına, yemek ve kahvaltı kültürüne tanık olup geleneklerini gözlemleyecektik.

Yaklaşık 1,5-2 saat sonra Merv şehrine girdik. Saat 10.30 gibi şoförümüz Ataş beye bir telefon geldi ve evin tarifini alıp biraz kent içine girdikten sonra ara sokaklara daldık. Aşkabat'a göre çok farklı olan şehir tarihi kimliğinden çok uzak lakin insanlar çok cana yakın, yardımsever hatta adres tarifi verip sizi götürelim vb. tekliflerde bulundular, mutlu olmuştuk. Ataş bir yerde durdu, 'isterseniz inin biraz ayağa kalkın yürüyün, çok oturdunuz.' dedi, indik, mis gibi ekmek kokuları... Bir eski usul tandır fırını... "Nan" alacağız...

Farsçadan gelen "Nan" ekmek demek; Türk ve İslam kültüründe kutsaldır, dola-

yısıyla onun hazırlanışı, yapılışı, ikramı ve tüketimi her aşaması ile saygı ve hürmet gerektiren belli ritüeller içermektedir. Çünkü nimettir. Türkmen'in sofrası ekmektir, ekmeği paylaşmakla başlar ikram sofrada... Türkmen fırıncılar sıcakta terlemiş lakin güleç yüzleriyle hoş geldiniz diyorlardı. O kadar seri ekmek yapıyorlardı ki hayranlıkla izledik. Ekmeğin üzerine bir yüzeyi çivilerden oluşturulmuş "çekiç", "dörtgeç" de denilen ahşap kalıplarla şekil vererek ekmekleri süslüyorlar. Sonra tandıra yapıştırılan ekmekler mis gibi kokular saçarak altın rengini alıp kızarıyor. Bu ekmeklerden 5-6 adet alıp evin yolunu tuttuk. Ev sahibi sokak başında bizi karşıladı ve hep birlikte dış kapıdan girip geniş bir avludan geçerek evin içine buyur edildik.

Kaptanımız Ataş'ın dayısı olduğunu öğrendiğimiz aile büyüğü Hacı Yusuf Amca bizi hazırladıkları mükellef Türkmen

sofrasına davet etti. Ataş'ın aldığı sıcak ekmekler, deve sütü kaymağı, bal, çay, meyve suları, kuru meyve, üzüm ve derin taslarda ciğer haşlamayla hazırlanan bu güzel kahvaltıyı aksakalımız Hacı Yusuf Amca'nın duasıyla bitirdik. Birer çay daha içip antik Merv şehrine gitmek üzere ev sahibimiz Hacı Yusuf Amca'dan müsaade istedik.

2012 yılında Merv şehri 'Bağımsız Devletler Topluluğu Kültür Başkenti' oldu. 2015 yılında TÜRKSOY'a üye ülkeler tarafından Eskişehir ve Tataristan'ın Kazan şehrinin ardından 'Türk Dünyası Kültür Başkenti' seçildi. Aynı zamanda UNESCO Dünya Mirası Listesi'nde de yer alan bir şehir. Aracımızla şehir trafiğinden çıkarak 3-5 km sonra antik Merv'in şehir surlarının yıkılmaya yüz tutmuş kalıntılarına ulaştık. Aracımızı sağa çekip sur kalıntılarna doğru tırmanıp birkaç fotoğraf çekmeyi de ihmal etmedik. Divan-ı Lügat-üt

Türk'te belirtildiği gibi tarihi MÖ 3000 yıllarına dayanan ve büyük Türk Hanı Afrasyab'ın kurduğu, birçok medeniyete merkezlik etmiş bu antik şehir; sahip olduğu bu mümbit kültürel miras ve Murgab Irmağı'nın getirdiği doğal zenginlikle Türk ve İran tarihini çok yakından etkileyen bir yer olmuştur. Gözünüzün alabildiği her yer bozkır... Uzaktaki küçük noktalar antik şehrin kalıntıları... Büyük Selçuklu Sultanı Sencer'in türbesi, kaleler, yakınlarda develer ile Merv şehri... 9. yüzyılın başında İslam Halifeliğinin merkezi; 11-12. yüzyıllarda ise Büyük Selçuklu ile en parlak dönemlerini yaşamış olmasına inanası gelmiyor insanın, müthiş bir tezat, o görkemli medeniyetten geriye sadece uçsuz bucaksız bozkır kalmış.

Kaptanımız Ataş'ın aşağıdan bağırmasıyla hayal âleminde çıkıp araca doğru yönelidik. Zaman yok yolumuz uzun devam ettik. Yol boyunca sur kalıntıları bize bir süre daha eşlik etti. Bir zamanlar 'Şehirlerin Sultanı' diye anılan antik şehre girdik.

Merv Türkistan'da tarihi İpek Yolu güzergâhındaki merkez şehirler arasında en eskisidir. Antik şehrin Ortaçağ'dan kalan surları ve Şehriyar Erk Kurganı içinde barındırdığı kuleleri, kapı ve merdivenleri, galerileri, mazgalları ile 11 ve 13. yüzyıl şehir savunma mimarisi bakımından bize çok önemli fikirler ve detaylar verip çok güzel bir örnek oluşturmaktadır.

Aracımızla yolda ilerlerken bize gittikçe yaklaşan devasa bir yapı: Sultan Sencer Türbesi. Lakin biz büyük sultandan önce

Asya'nın 'Büyük Kandili' Türk Dünyası'nın manevi mimarlarından Hoca Yusuf-u Hemedâni Hazretlerini ziyaret etmek istedik. Merv'e gelmemizin en önemli nedenlerinden biri de bu büyük bozkırı vahaya çeviren nefesi ziyaret etmek.

Asya'nın Büyük Kandili Hoca Yusuf-u Hemedâni (KS)

Rahmetli babacığımın bazı tasavvuf kitaplarında okuduğunu hatırlıyorum. Yusuf-u Hemedâni; orta boylu, buğday benizli, kumral sakallı, zayıf bir zât imiş. Elinde ne varsa fakir fukaraya verir, kendisi kimseden bir şey kabul etmezmiş. Herkese karşı çok iltifat eder, yumuşak ve merhametli davranırmış. Bu sözler çocukluk yıllarımda evliya menkıbelerinin anlatıldığı Anadolu'da bir zamanlar yay-

gın olan sohbet odalarında hafızamda yer etmişti. Belki de bugün burada olmamı sağlayan şey çocukken hafızama kazınmış olan bir muhabbetin sonucudur... Aracımızı girişteki park yerine bırakıp avludan büyük mutasavvıf Hoca Yusuf-u Hemedâni Hazretlerinin manevi huzuruna doğru geçtik. Asıl adı Yûsuf bin Yâkûb Hemedâni olan bu zat İmâm-i Azam hazretlerinin neslinden olup "Silsile-i Aliyye" denilen dokuzuncu halkasıdır. Abdest alıp mescit de iki rekât namaz kıldıktan sonra türbeyi ziyaret ettik. Sıcak, gün çoktan öğleyi geçmiş lakin insanlar kalabalık gruplar halinde türbeye gelmişlerdi. Yaşlılar, kadınlar, çocuklar, genç evliler, nişanlılar renkli kıyafetlerle büyük Yusuf-u Hemedâni'nin manevi huzuruna gelip dua ve niyazda bulunuyorlardı. Çölün ortasında bir vaha gibi Asya'yı aydınlatan büyük bir kandil Hemedâni Hazretleri, onun ruhaniyetini hissediyorsunuz. Kuyusundan buz gibi suları içip diğer kabirleri de ziyaret ettikten sonra ziyaret gelenlerin yemek ikramlarından da

aldık. Türkmen soydaşlarımızla sohbet edip huzurdan ayrıldık.

Kitabeden okuduğuma göre 1048 (H.440) senesinde Hemedan'da doğmuş. 1140 (H.535) da Herat'tan Merv'e dönerken yolda vefat etmiş ve burada metfun edilmiş. Yûsuf Hemedâni, Türk Dünyası'nın İslamlaşmasını Anadolu'nun Türkleşmesini ve İslamlaşmasını sağlayan Yesevi'lik ile Nakşiliğin kolbaşısıdır... Türbede bize refakat eden dervişin anlattığına göre Hızır Aleyhisselâm ile çok sohbet edermiş. Yetmiş yıla yakın insanlara doğru yolu göstermekle uğraşmış. Yüzlerce talebe ondan ders almış. Abdullah-i Berkî, Hasan-i Endâkî, Ahmed Yesevî ve Abdülhâlik-i Goncdüvânî gibi Asya'nın öteki büyük kandil velilerini yetiştirerek irfan ocağının ateşini yükseltmiş.

Büyük Selçuklu Sultanı Sencer'in Türbesi

Antik Merv şehri özellikle Selçuklu Devri'nde mimari, ilmi ve kültürel değerler bakımından istisnai bir yere sahiptir.

Restorasyonu 2002-2004 yılında TKA tarafından tamamlanmış olan Sultan Kale'de Sultan Sencer'in türbesi bulunmaktadır. Bizans'a karşı kazandığı Malazgirt Savaşı (1071) ile Türklere Anadolu'nun kapılarını açan Selçuklu Sultanı Alp Arslan'ın (Sultan Sencer'in Babası) mezarının da Merv'de olduğu

bilinmekte olup mezarın yerinin tespiti için çalışmalar Türk İşbirliği ve Kalkınma Ajansı (TİKA) koordinatörlüğünde sürdürülmektedir.

Daha büyük bir külliye'nin bir parçası olarak inşa edilen Sultan Sencer Türbesi; oyma sıva işçiliği ve duvar resimleri, zarif tuğlaları, iç tezyinat bakımından Selçuklulara dair mimari bir şaheser olarak kabul edilmektedir. Sultan Sencer Türbesi, küp formunda çok sade bir yapı. 17 m çapındaki kubbe bir zamanlar turkuaz renkli, çok güzel çinilerle kaplıymış lakin şu an çok şey kaybolmuş durumda. Çevre yapılar, doğal afetler, muhasaralar esnasında zarar görürken türbe üç metre kalınlığındaki duvarları, altı metre derinliğindeki temelleri sayesinde günümüze ulaşmıştır. Ziyaret grupları, öğrenciler özellikle Büyük Hakan Sencer'in türbesini ziyaret ediyorlardı. Oturup Kuran okuyan dua eden insanları izledik bir müddet... Çöl sıcaklığında muhteşem bir akustiğe sahip serin bir mekân Sencer'in türbesi... Biraz dinlendikten sonra dua edip Büyük Sultanın huzurundan ayrıldık.

Antik Arkeolojik Park

Merv bir nevi kaleler şehri olmuş tarihte... Yürüyerek bütün bir alanı keşfetmek istiyoruz, tabi zamanı en verimli şekilde kullanarak. Kerpiç kalelere tırmanıp kuş yuvalarını fotoğraflayarak bir zamanların ihtişamını düşledik. Bu büyük eski şehrin vahasındaki kalıntıların tarihi 4000 yıl öncesine kadar uzanır. Son iki bin yıl içindekilerin birçoğu hala dönemlerinin

özelliklerini yansıtmaktadır.

Günümüzde "Tarihi Merv", Bronz Çağı (Kelleli, Acı Köy, Taip, Gonur ve Togolok), Demir Çağ (Göbekli Tepe, Tahirbey Tepe) 'dan kalma kalıntıları, tarihi şehir merkezi, Orta Çağ sonrası şehir olan Abdullah Han Kalesi ile Sasanilerce 7. yüzyılda kurulmuş büyük ve küçük kız kaleleri, kerpiç duvarlarıyla 600 yıllık bir tarihe sahiptir. Harap olmuş kalelere çıkıp resimler çektik. Erk Kale, Gaur Kale ve Sultan Kale ya da Merv el Şahişan ile bir nevi kaleler şehridir. Buna ilaveten Muhammed İbn Zayd Türbesi, köşkler ve camilerde yer almaktadır. Ayrıca birçok farklı dönemlerden kalma arkeolojik eserlerde (çanak,

çömlek ve diğer kalıntılar) burada bulunmaktadır. Şimdilerde Türkmenistan'da kültürel mirasa sahip çıkma adına büyük bir koruma çalışması başlatılmıştır.

Arkadaşım Abdülmetin ile hızlıca büyük alanı gezip deve sürüleri arasından geçerken uzaktan bizi develere karşı dik katli olmamız için uyarıyor Ataş... Ana yola aracımızın yanına geldiğimizde vakit ikindiye geçmişti. Aracımızla Merv şehir merkezine dönerken niyetimiz mümkünse Merv pazarına da bir göz atmaktı. Ataş doğruca pazar yerine çekerken bizi, 'biraz acele edin geç kalıyoruz, Aşkabat'a 5-6 saat yolumuz var.' diye uyardı. Birkaç kare fotoğraf çekip pazarın

renk cümbüşüne, satıcıların telaşına daldık. Rengârenk kumaşlarla yapılan giysilerden tutunda sebze, meyve, ekmek, baharatlar, şifalı otlar her şey bu kadim şehrin pazarında mevcuttu... Akşamın kıyısına varırken şair Hâkim Senâî'nin şu dizelerini mırıldanarak tekrar Aşkabat'a doğru yola koyulduk.

*Alparslan'ın göklere yükselen başın gördüm
Merv'e gel ve onun toprak olmuş tenine bak
Ne kemerinin üstündeki yıldız ne ay gibi parlak yüzü
Ne altındaki at ne de elindeki dizgin kalmış.*

Afşabın hikayesi burada başlar

HASAN KULU

ORMAN ÜRÜNLERİ

Laminat Parke , Isıl İşlem Ahşap Palet ve Sandık, Kamelyalık Kereste,
F. Joint Lamine Profil ve Panel, İnşaatlık ve Doğramalık Kereste, Fınlı Masif Çam ve Kayın Parke,
Fınlı Taban Lambri, Döşeme Tahtası, İthal OSB ve PLYWOOD

0332
444 5856

www.hasankulu.com
info@hasankulu.com

Ağaç İşleri Sanayi Kırmlı Sk.
No:35 PK 42300 Selçuklu/KONYA
Faks: 0332 2493176

HASAN KULU
Orman Ürünleri A.Ş.

Lezzetimiz doğadan...

ISO 22000
GIDA
GÜVENCESİ

ISO 9001:2008
KALİTE
YÖNETİMİ

HELAL
GIDA
SERTİFİKASI

50
YIL
KURUMSAL
SÜREKLİLİK

1954'den
BERİ

www.akova.com

Yavuz Sultan Selim'in yaptırdığı çeşme

Konya Çeşmeleri

“Rableri onlara tertemiz içecekler içirir.”

İnsan suresi 21

Medeniyetlerin oluşumunda suyun ne kadar önemli olduğunu, anlatmaya gerek yok sanırım. Büyük medeniyetler su kaynaklarının bulunduğu yerlerde yeşermiştir. Kızılırmak, Fırat, Dicle, Nil, Ganj ırmakları o bölgelerde kurulan medeniyetlerin can damarıdır. Tarımsal üretimin yanı sıra insanların kişisel kullanımı için suyun temin edilebilmesi, temiz suya ulaşılmasının da ne kadar önemli olduğu su götürmez bir gerçektir. Böyle olunca, haliyle su yapıları çok önem kazanmıştır. Medeniyet su üzerinden yürümüştür. Çeşmeler, şadırvanlar, hammamlar, su yolları, sulama kanalları izini sürdürdüğümüz tarihi yapılardır. Su yapıları içinde yerleşim mekanları için ilk akla gelen çeşmelerdir. Bu gün ki yazımıza konu olan Konya’da ve biçimsiz kentleşmenin olduğu yerler hariç tüm Anadolu’da Mahalle Çeşmesi kültürü hala inatla varlığını sürdürmektedir

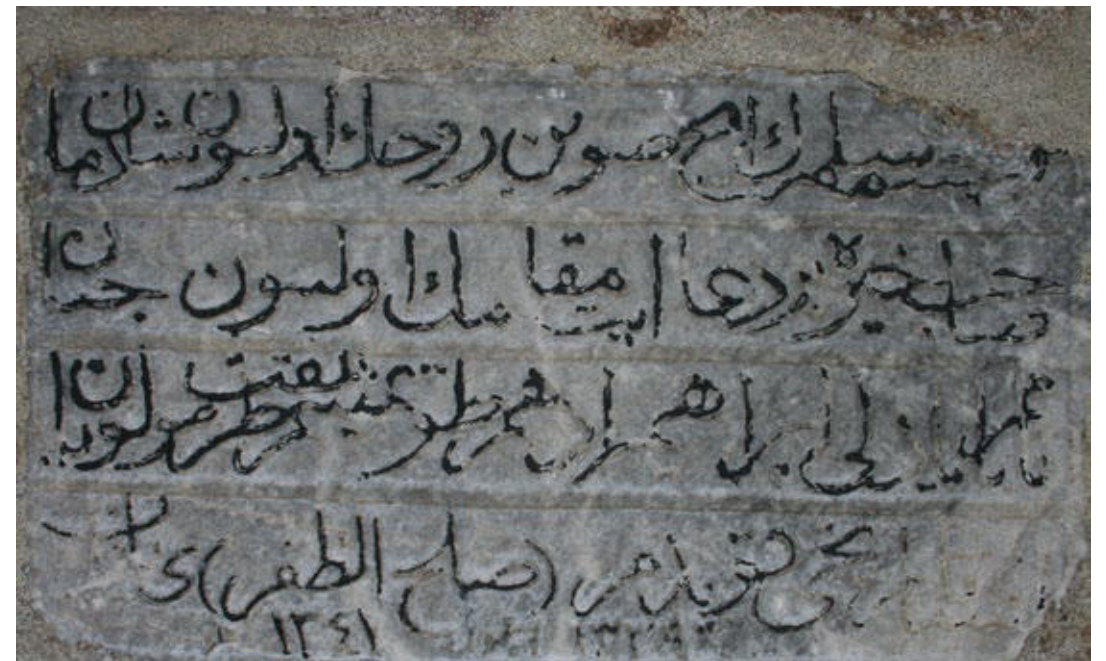
Yol yapımı nedeniyle fotoğrafın çekilmesinden kısa bir süre sonra kaldırılan ve yeniden yapılmayan Aydoğdu Çeşmesi ve kitabesi

Tercüman Mah. Çeşmesi

Küllükzade Hacı Osman Efendi Çeşmesi

Eskiden devlet adamlarının ya da görece zengin olanların hayır sahibi olmak istediklerinde yaptıkları en önemli işlerden birisi çeşme yaptırmaktı. Çeşme yaptırmak üst üste dört taş koyup, bir lüle, bir de su yalağı yapmakla bitmiyor. Bu işin belki de en kolay tarafı bu.

Araplar Caddesi Çeşmesi

Araplar Caddesi Çeşmesi

Osmanlılar zamanında Konya'ya su dağıtımının yapıldığı Havzeyn (Havzan-İki Havuz) kitabesi bu gün Havzan çeşmesinde bulunuyor

Çeşme yaptırmak demek bir yerlerden o çeşmeye su getirmek demek. Yani en yakındaki su kaynağından künkler döşeyerek çeşmeye kadar suyu taşımak gerek. (künk: pişmiş topraktan yapılan kalın borular) O zamanlar ne seri üretim, ne plastik, ne de bir demir boru var. Anlayacağınız zaman, emek ve para isteyen bir durum.

Ülkemiz artık Evliya Çelebi'nin anlattığı gibi değil, Konya'mızda İbrahim Hakkı Konyalı'nın bahsettiği şehre pek benzemiyor. Konya sularını anlatırken yakın çevredeki buz gibi pınarlardan ve su gözelerinden bahsediyor. Mukbil suyu, Çayırbağı ve Dutlu bunların en çok bilinenleri. Çayırbağı su kaynağı benim yetişebildiğim son kaynak. Biraz da sıhhi sebeplerle artık kullanıma açık değil. Kabul etmek lazım ki bu gün için herhangi bir işleme tabi tutmadan direk kaynaktan su içmek sağlık sorunlarına sebep olabiliyor. Eski zamanlarda suların bu kadar kirlenmesi mümkün olmadığından özel bir işleme tabi tutulması da gerekmiyordu.

Bezirhane Çeşmesi

Künk

Gizli bir hazine gibi bir çok kimsenin görmediği, görenin önemsemediği Mecidiye sebilleri

Konya içinde yaptığım gezilerde belediyenin yeni yaptırdığı çeşmeler hariç, tarihî sayılabilecek 200'den fazla çeşmenin fotoğraflarını çektim, suyunu içtim, kitabelerini okudum. Her semtte, köşe başında, meydanlarda, insanların suya kolay ulaşmalarını sağlayan çeşmeleri gördüm. Başka bir şehirde bu yoğunlukta çeşme olduğunu sanmıyorum. Evliya Çelebi Konya'yı anlattığı bölümde 366 çeşmeden bahsediyor, bir yüz yıl sonraki kaynaklarda ise 440 Çeşmenin varlığı söz konusu. Büyük çoğunluğu tek cepheli, sille taşı ya da kalker taşından yapılmış, aynalığı (şemsesi), tabaklığı, yalağı bulunan birbirine benzer sade çeşmeler. Antik Roma çeşmelerinde ki ihtişamı görmek mümkün değil. Anadolu'nun en görkemli çeşmesi Burdur'daki Antoninler Çeşmesi'nin devasa büyüklüğü, İstanbul çeşmelerinin süslemeleri yanında Konya çeşmelerinin sanatsal açıdan esamesi bile okunmaz. Çünkü temel amaç halkın su ihtiyaçlarını karşılamak olunca estetik kaygılar arka plana atılmış. O zamanlar Konya suyun zor bulunduğu dönemleri yaşıyor.

Balıkçı Çeşmesi

Antoninler Çeşmesi Fotoğraf: Yasin Sakallı

Mesela; Yavuz Sultan Selim'in 8 yıllık kısa saltanatı süresinde seferlerden zaman ayırıp da yaptırabildiği tek hayrat Konya'daki dergaha su getirmekti. Muş tarafında da bir çeşme yaptırdığı söyleniyorsa da tartışmalıdır. Konya'nın güneybatısında yaklaşık 15- 20 kilometre uzakta bulunan Dutlu mevkiinden getirdiği su ile dokuz çeşme ve bir şadırvan yapılmıştır. Bu çeşmelerden Şems Parkı civarında bulunanı hala kullanılmaktadır. Dergahın içindeki şadırvan da ziyarete gelenleri selamlamaya devam etmektedir.

1900'lü yılların başında 2. Abdülhamit'in Valisi Avlonyalı Ferid Paşa sayesinde su sorununun çözümünde büyük adımlar atılıyor. Çayırbağı suyunu Cambaz Ali Osman'ın çalışmalarıyla yabancı bir ülkeden alınan demir borularla Konya'ya getirmeyi başarıyor ve Alaeddin tepesinde büyük bir depoda topluyor.

Cambaz Deli Osman Ağa Çeşmesi

Mevlana Müzesi Selsebil

Ferit Paşa Çeşmesi

Her ne kadar kitabesi 2. Meşrutiyet sonrası kısmen kazınsa da halk, Konya'ya kimin su getirdiğini hala unutmuş değil. O dönemden kalmış demir çeşmeler görmek hala mümkün.

Birbirinin tekrarı olan, tarihi ve sanatsal özelliği olmayan ve üstünde Besmele ile "Ve sekkahüm Rabbhüm şaraben tahura" yazan yüzlerce çeşme var Konya'da. Kiminin yeri değiştirilmiş, kiminin kitabesi çalınmış ya da müzeye kaldırılmış veya kazınmış, kimisinin üzerine yazı yazılmış yüzlerce çeşme. zamana ve çağa inat ısrarla akmaya ve insanları suarmaya devam ediyor.

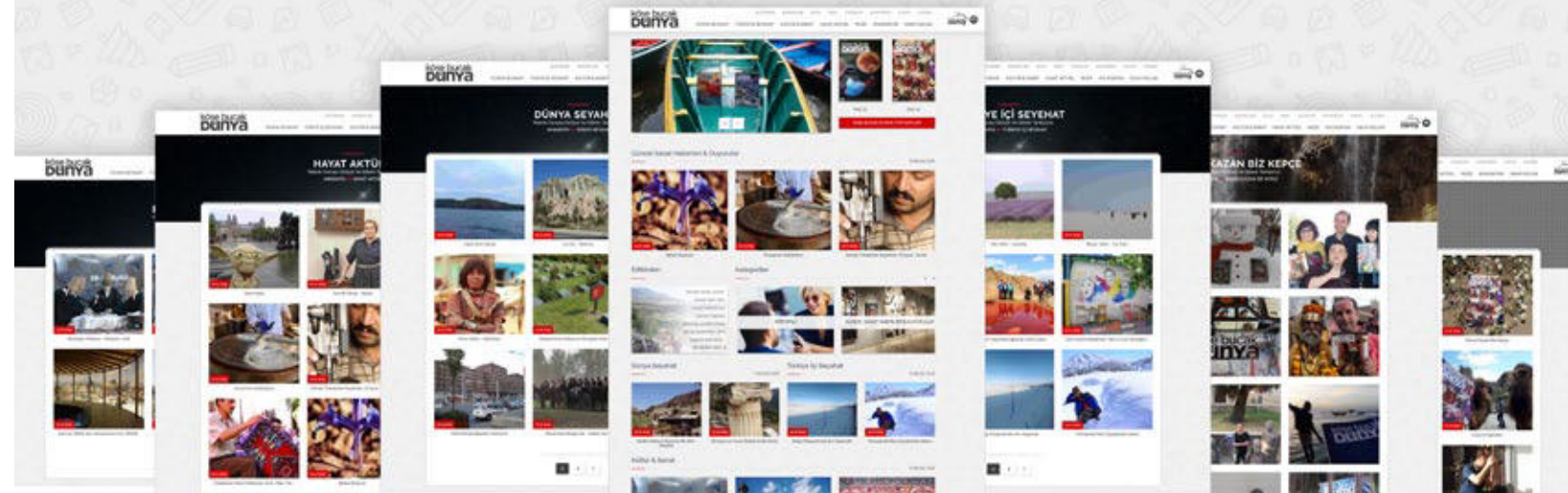

köse bucak
Dünya
WWW.KOSEBUCAKDUNYADERGISI.COM.TR

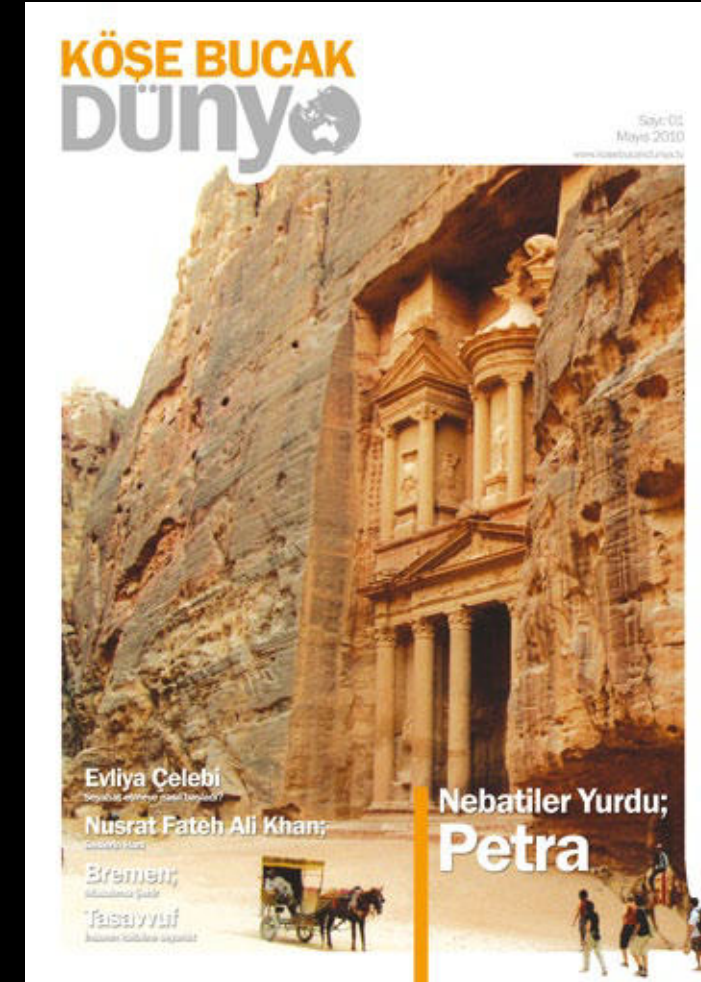
Yeni yüzü
ile yayında

www.kosebucakdunyadergisi.com.tr

KAPAK OLSUN

Ali Sami Palaz

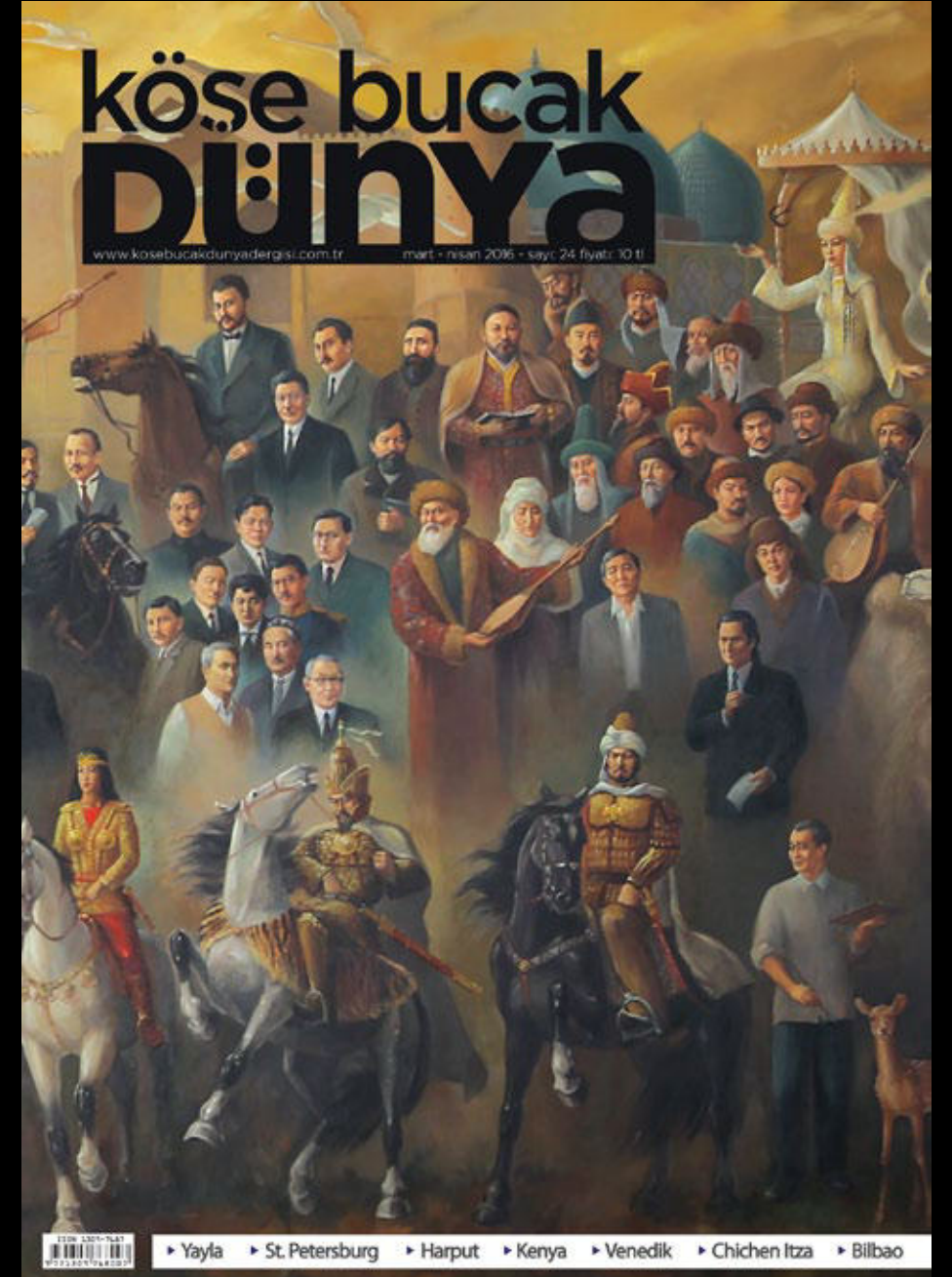
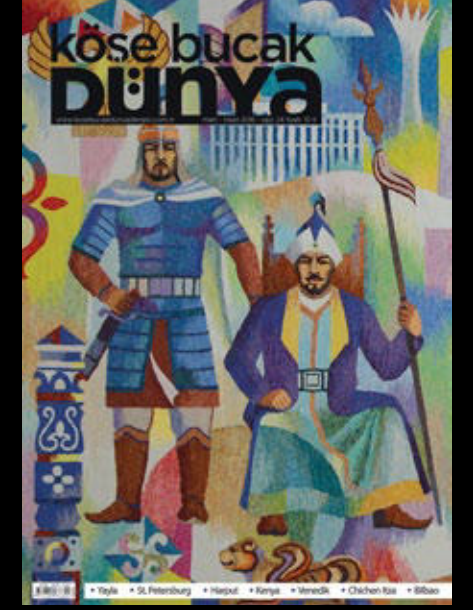
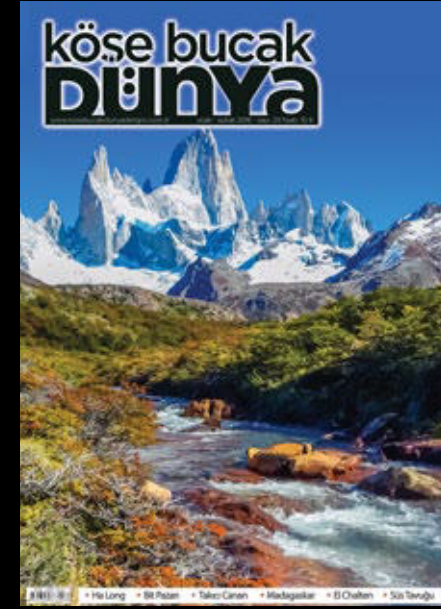
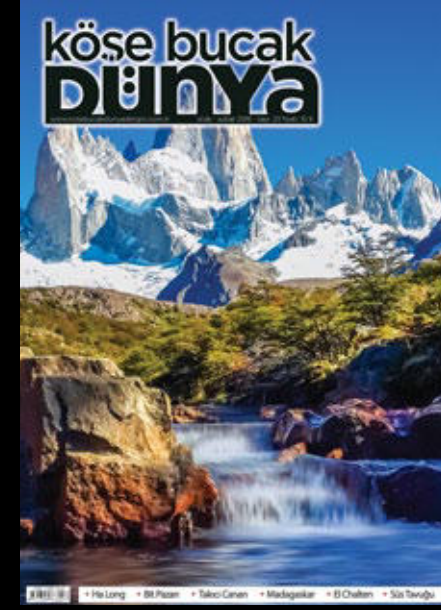
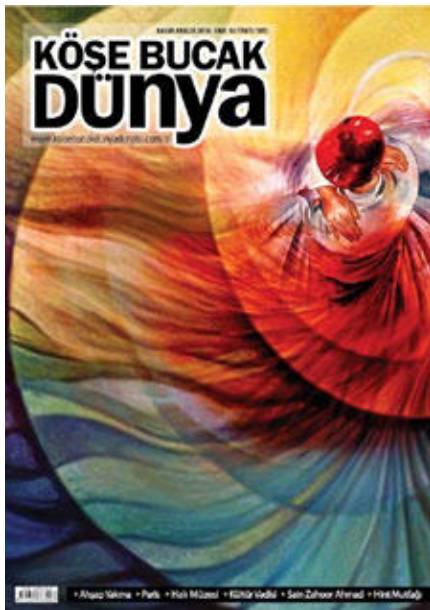
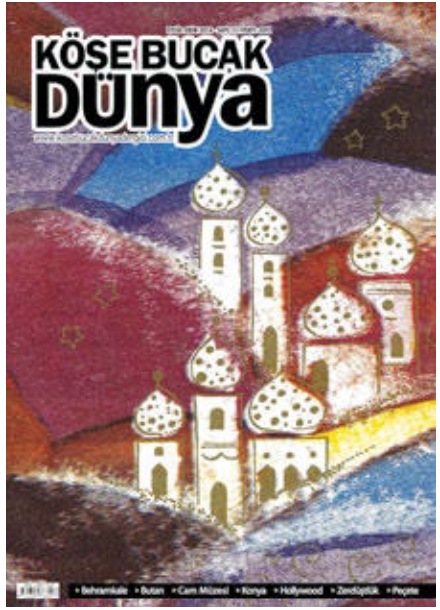
Şu an sayfalarımızın içinde gördüğünüz kapak tasarımlarının hiçbirini dergimizde kapak olarak kullanmadık. Bütün bu güzelim kapak tasarımlarını, kullandığımız kapaklar uğruna geride bıraktık.

Dergimizin 42. sayısına ulaştık. Birbirinden güzel 42 kapağımız oldu. Ancak bilmediğiniz daha nice kapak tasarımlarımız gün yüzüne çıkmadan elenerek arşivdeki yerini aldı. İnanın ne çok isterdik iki ya da üç kapağı aynı sayıda kullanabilmeyi... Bazen dergimizin bir sayfasına alternatif kapağımızı koyup "Bu sayımız için tasarladığımız diğer kapak veya kapaklar" diye size sunmak isterdik. Çünkü kullanmadığımız

kapaklar da kullandıklarımız kadar güzeldi.

Peki, neye göre seçtik kapaklarımızı? Çok zorlanarak ve çeşitli yöntemler kullanarak seçtik. Hatta öyle ki bazen seçmekte çok zorlandığımızda kura bile çektik. Kimi zaman sosyal medyadan sizlere sorduk: "Bu tasarımlardan hangisi kapağımız olsun" diye. Böyle yaptığımızda bazen işler kolayca halloluyor ve bir tasarım öne geçiyor, bizde onu kullanıyorduk. Bazen herkes başka bir kapağı beğeniyor, bizimde kafamız daha fazla karışıyordu. Sadece yazarlarımıza sorduğumuz da oluyordu. Eğer yazarımızın dosyasında bir kapak varsa kendi dosyasının

kapağını söylemeye çekiniyor, diğer kapaklara yönlendiriyordu bizi. Eğer kendi dosyasından bir kapak değilse seçtiği, kapağı neden seçtiğini de uzun uzun gerekçelendirerek 'bu sayıda derginin kapağı bu olmalı' diyordu. Tabi yazarlarımızın her biri başka bir kapağı seçip gerekçelendirdiğinde bizim işimiz de iyice zorlaşıyordu. Kapağı seçtiğimizde ise, bazen diğer yazarımızın gerekçelerinin dikkate alınmadığı fikrinden çekinerek bazen de yazarlarımızın nedenlerinde aslında haklı olduklarını görerek ne yapacağımızı bilemiyorduk. Böyle durumlarda bütün tasarımları bir kenara bırakıp yeni bir tasarım kullandığımız çok oldu.

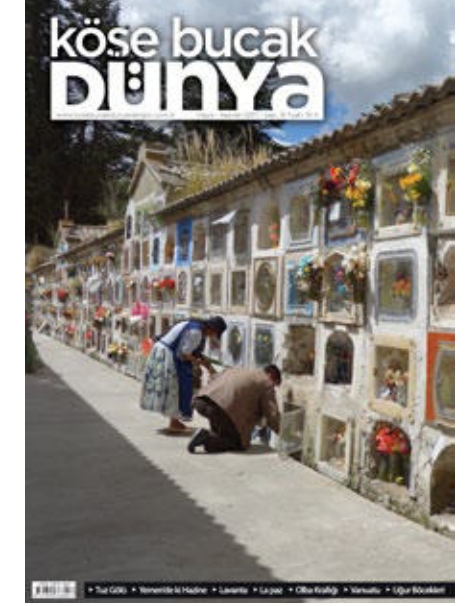

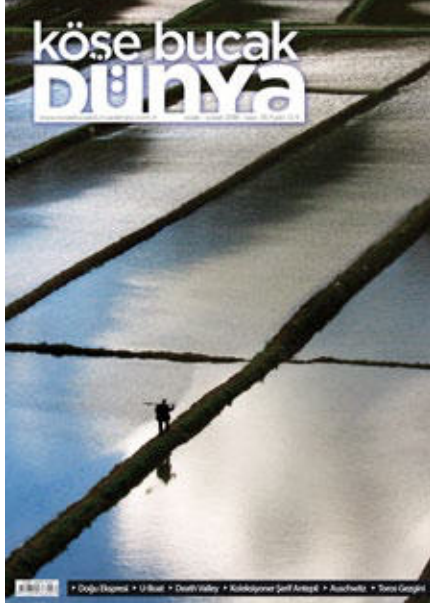
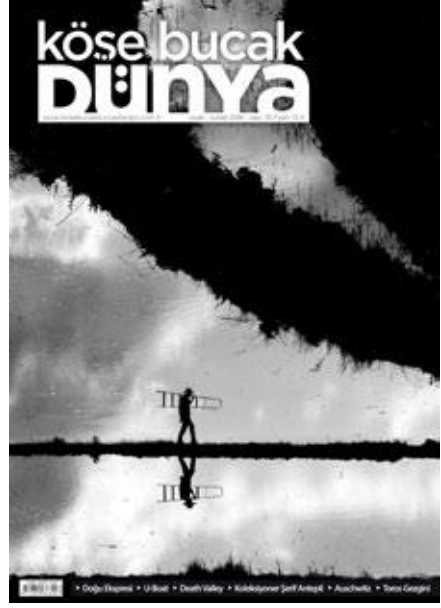
Kapak merakı ve telaşı, dergimizin kolları belli olduğu andan itibaren başlar. Şu dosyadan, bu fotoğraf kapak için uygun mu değil mi? Yazlık, kışlık derken mevsimine göre kapak üzerine yoğunlaşmalar... Çizim mi, fotoğraf mı olsunlar... Kapakta insan mı olsun, manzara mı olsun ikilemi neredeyse her sayıda yaşadığımız rutinlerden. Yayın ekibimiz bazen “geçen sayı insan yüzü kullandık bu sayı da değiştirelim” tartışmasına girer, bazen de “Kullandıysak kullandık, yine kullanırız bu diğer fotoğraflardan daha güzel” diye tartışmaya devam ederiz. Tasarımcı arkadaşımız araya girip bizim çok beğendiğimiz fotoğrafın neden kapak olamayacağını izah eder, bizim hiç düşünmediğimiz başka bir fotoğrafı

kapak olarak tasarlar ve gönderir. Bir de bakmışız onca tartışmanın ardından kapağımız o olmuş.

Bizim için derginin kapağıyla uğraşmak hem zevkli hem de ihmal edilmemesi gereken bir iştir. Belli bir standardın altında olmamalı, hatta mümkünse her sayının kapağı bir öncekinden daha güzel olmalı. İşte bu yüzden çoğu zaman derginin tüm işi biter, eğer zamanımız kaldıysa en iyi kapak için fazladan bir hafta daha mesai yaparız.

Kapak seçerken çok şeyi göz önünde bulundururuz. Mevsimler, içerik, bir önceki kapağımız, matbaa (tam olarak istediğimiz baskı kalitesini alabilir miyiz?), içinde bulunduğumuz ay (Ramazan ayı

vs), yanlış anlaşılmalara sebep olur mu? Çok ilginç bir fotoğraftır ancak insanın içini karartıyordur. Buna benzer onlarca kritere göre seçeriz kapaklarımızı. Çok nadirde olsa sadece bir fotoğrafı seçip "İşte bu sayının kapağı budur" dediğimizde olur ve netice de o fotoğraf kapak olur.

İşte bugün 42. sayımızdayız. Elinizde tuttuğunuz her sayımızda hep tatlı bir kapak telaşı yaşandı. 42 sayımızda 42 kapak kullandık ama her sayımızda tasarladığımız alternatif diğer kapaklarımız sizlerle buluşmadan, gün yüzüne çıkmadan saklı kaldı. Bu sayımızda kapaklarımızın sizlerle buluşmasını, gün yüzüne çıkmasını istedik.

ABONE OL
DÜNYA AYAĞINA GELSİN!

108 TL YERİNE
100 TL

YILLIK (6 SAYI)
ABONELİK

köse bucak
Dünya

+90 (534) 815 2295

SATIŞIMIZ
BAŞLADI!

n11 **babil** **gittigidiyor**

*Balkan Cinnetinden
Balkan Cennetine!*

SIRBİSTAN

Yazı ve Fotoğraflar: **İbrahim Büyükeken**

*Sırbistan'ın her şehrinde ve
köşesinde Osmanlı'ya ait
izleri bulmak mümkündür.
Özellikle Sırp dilindeki
7 bin Türkçe kelimenin
varlığı ve Türkçe yemek
isimleri Sırbistan'daki Türk
izlerinin en somut delili.*

Bir dönem Balkanların en sorunlu ülkesi olan Sırbistan, son yıllarda yaptığı çalışmalarla bozulan imajını düzeltiyor. 500 yıl Osmanlı idaresi altında kalan Sırbistan'da Türk kültürüne ait izleri hayatın her alanında görmek mümkün...

Bosna ve Kosova'da yaşanan savaşlar, katliamlar yüzünden tüm dünyada olduğu gibi Türkiye'de de kötü bir imaja sahip olan Sırbistan, Miloseviç Dönemi'nde yaşananlar ile yüzleşiyor. Sırbistan halkı ise ülke imajını yerle bir eden Ratko Mladiç, Radovan Karaçiç, Arkan, Gorad Hadziç gibi isimlerle artık anılmak istemiyor. Sırbistan, bu kötü imajını düzeltmek için müthiş bir çaba sarf etmekte. Türkiye ile tarihsel bağları bulunan Sırbistan, 500 sene Osmanlı hâkimiyetinde kaldı. Bu sebeple Sırbistan'ın her şehrinde ve köşesinde Osmanlı'ya ait izleri bulmak mümkündür. Özellikle Sırp dilindeki 7 bin Türkçe kelimenin varlığı ve Türkçe yemek isimleri Sırbistan'daki Türk izlerinin en somut delili. Sırbistan ziyaretimde, başkent Belgrad, Vojvodina Bölgesi'nin başkenti Novi Sad, Kragujevac ve Pozeravac şehirlerini gezdim.

İsmi elektriğin mucidi Sırp asıllı Nikola Tesla'dan alan havalimanına indiğimde pasaport kontrolünde polislerin nasıl davranacağı konusunda çekincelerim vardı. Ne de olsa aklımızda 'Katil Sırplar', 'Balkan Kasapları', 'Bosna Kasapları' gibi ifadeler kalmıştı. Sandığımın aksine Sırp polisi gayet kibar ve güler yüzlüydü. Sırp polisinin 'dobro došli' (hoş geldiniz) sözü ön yargılarımın kırılmasını kısmen sağladı. Havalimanından kalkan otobüslerle Belgrad'ın merkezine gelince tren garı ci-

varında bulunan pekarada (Balkan usulü fırın) kahvaltı yaptıktan sonra şehir merkezine doğru yöneldik.

Belgrad'da Bir Osmanlı Paşası

Artık Belgrad'ı keşfetme zamanı gelmişti. İlk durağımız Knez Mihaylova Caddesi olmuştu. Bu cadde için Belgrad'ın kültür

ve sanat caddesi diyebiliriz. Cadde boyunca ressamların açtığı sergileri, farklı müzik aletleri çalan müzisyenleri görmek mümkün. Cadde üzerinde çok sayıda hediyelik eşya satıcısı da bulunuyor. Knez Mihaylova Caddesi bittikten Kalemegdan başlar. Burası Osmanlı'nın Sırp'lara bir hediyesidir. İsmi bile Türkçe'dir.

Türkler 'Kalemeydan' der bu yer için. Kalemegdan'da bir Osmanlı Paşası'nın türbesi bulunuyor. Mora Fatih'i olarak da bilinen Damat Ali Paşa'nın türbesi restore edilmiş. Tarihi Osmanlı evi ise Kalemegdan'a ayrı bir güzellik katıyor. Osmanlı'nın bölgeden çekilmesiyle birlikte çok sayıda eser zamana yenilip

ya yıkılmış ya da üzerine başka binalar yapılmış.

Mareşal Tito ve Ratko Mladiç

Kalemegdan'da bulunan hediyelik eşya reyonlarında çeşitli bıçak türleri ve bazı çetnik kıyafetleri satılmakta. 'Bosna Kasabı' olarak da bilinen Bosnalı Sırpların

komutanı Ratko Mladiç'in resimlerinin bulunduğu t-shirtlerde bazı küçük mağazalarda satılıyor. Kimi Sırp milliyetçilerine göre Mladiç hâlâ bir 'halk kahramanı'... Fakat Sırbistan halkının önemli bir kısmı Mladiç isminden utanç duyuyor. Mladiç, şimdi Hollanda'da cezaevinde. Meydanın ilerisinde bulunan askeri mü

zede ise çok sayıda eski top bulunuyor. Belgrad Sveti Sava Kilisesi mimari olarak Ayasofya'ya çok benziyor. Mareşal Tito'nun anıt mezarı ise sürekli ziyaret edilen yerlerden birisi. Özellikle eski Yugoslavya ülkelerinden gelen yaşlı insanlar Mareşal Tito'nun anıt mezarını ziyaret ediyor. Tito için açılmış müzede Tito'ya ait özel eşyalar sergilenmekte. Belgrad da NATO bombardımanında yıkılan askeri binaya ise hiç dokunulmamış.

Sırbistan'ın Osmanlı Dönemi'ndeki başkenti olan Kragujevac şehri ise Türk tarihinde önemli bir yer tutar. Türklerin Sırbistan'da kurduğu ilk şehirdir burası... 1878 yılında Berlin Antlaşması bu şehirde yapıldı. Sırbistan, Karadağ ve Romanya Berlin Antlaşmasıyla bağımsız birer devlet haline geldi. Bu yüzden bu şehir Sırlar için tarihsel bir öneme sahip. Sırbistan'ın kurucusu Knez Miloş'un yaşadığı ev ise eski bir Türk evi. Yeniden restore edilmiş. Kragujevac şehrinin girişinde büyük bir haç işareti bulunuyor. Türk kültürünün etkisi şehrin her yerinde fark ediliyor. Keza aynı durum Sırp mutfağı içinde geçerli. Sırp yemek isimlerinin birçoğu Türkçe. Güveç, kuru fasulye, soğan dolması, sütlaç, sarma, tulumba tatlısı ve baklava gibi yemekler ve tatlılar bunların başında geliyor. Sırpça'da 7 binden fazla Türkçe kelime bulunuyor. Kragujevac şehrindeki in-

sanlar, Türkçe kelimeleri çok sık kullanıyor. Mesela: Kapı, pencere, yorgan, yas-tık, çarşaf, peşkir, havan, bakır, kazan, kömür, somun, çeşme, kale, meydan, sirke, köprü, kaldırım, sokak, bacanak, kayısı, cami, budala, maymun, cezve, fincan, çivi. Bunlar gibi binlerce kelime Sırpça'da kullanılmakta.

Osmanlı Dönemi Daha Huzurluydu

500 yıllık Osmanlı hâkimiyeti boyunca huzur içinde yaşayan Sırlar, Almanlar ve Hırvatlar tarafından defalarca katledildiler. Bazı Sırlara göre ise Osmanlı Dönemi en huzurlu dönemleriydi. "Ah! Türkler zamanındaki eski mutlu günler!" Bu bir atasözüdür. Bu atasözü bile Osmanlı'daki azınlıkların ne kadar huzurlu olduğunun en önemli delilidir.

Sırbistan'ın En Huzurlu Şehri: Novi Sad

Osmanlı Devleti'nin ilk toprak kaybını yaşadığı Karlofça Antlaşması, Sırbistan'ın ikinci büyük şehri Novi Sad kentinde imzalandı. Şehirde 300 bin nüfus bulunuyor. Nüfusun büyük çoğunluğunu Sırlar oluşturuyor. Macar ve Slovak azınlığında yaşadığı bu şehir Sırbistan en huzurlu kenti. Voyvodino Bölgesi Yugoslavya zamanından bu yana özerk bir yapıya sahip. Bu bölgenin ayrı başbakanı ve ayrı bir meclisi bulunuyor.

Novi Sad kelime anlamı itibariyle üzüm bağı demek. Şehrin ortasından Tuna Nehri geçiyor. Şehrin kendine has bir güzelliği ve insana huzur veren bir yapısı var. Novi Sad'da hayat çok yavaş akar, insanların konuşması dahi yavaştır.

Novi Sad şehrinde gazeteci arkadaşım Dejan Stojiciç'in misafiri oldum. Novi Sad'da yayın yapan Radyo 21'in haber editörü olan Dejan Stojiciç, 2 gün boyunca Novi Sad'ı ve çevresindeki küçük kasabaları gezdirdi. Hatta Dejan Stojiciç'in radyo programına da konuk oldum. Sırbistan'ın kültür hayatının kalbinin attığı Novi Sad şehri görülmeye değer yerlerden bir tanesi. Novi Sad'da geçirdiğim iki gün boyunca Türk kültürünün Sırbistan'da ne kadar etkili olduğunu fark ettim.

Sırlar Eğitilmiş ve Kültürlü Bir Halk

Novi Sad'da tanıştığım Sırlar, eğitilmiş ve hoşgörülü insanlar. Çoğu Türkiye'de tatile gelmiş. Kimi Kemer'e gelmiş kimileri de Kuşadası'na. Sırp turistler genelde Kuşadası'nı tercih ediyor. Türklerle ilgili eski ön yargılara sahip değiller ancak Türkiye'nin Kosova'yı tanimasından da rahatsızlar. Sırlara göre Kosova, Sırbistan'ın kalbi. Eski Yugoslavya ülkelerinden Bosna-Hersek hariç hepsi Kosova'yı devlet olarak tanıdı.

Bir Diktatörün İbretlik Sonu: Miloseviç

Pozarevac şehrine Steviç ailesinin davetlisi olarak gittim. Yaklaşık 1 saatlik bir yolculuğun ardından bu küçük şehre

vardığımda Aleksandar ve Aleksandra kardeşler bana rehberlik ettiler. Şehirde çok sayıda sanat galerisi bulunuyor. Nüfusu da oldukça az olan bu şehirde hayat çok sakin.

Pozarevac şehrindeki gezintinin ardından şehrin dışındaki arkeolojik yerleri görme fırsatı buldum. İlk olarak Romalılardan kalma mezar evlere gittik. Burası gerçekten görmeye değer bir yerdi. 1400 yıllık geçmişe sahip olan bu

mezarlık, bugünlerde çok sayıda ziyaretçi çekiyor. Pozarevac şehri arkeolojik zenginliklerinin yanı sıra önemli kömür madenleriyle de meşhur. Şehirde büyük bir termik santral bulunuyor. Şehrin ekonomisi madencilğe dayalı desek doğru olur.

Bu şehirde ki en önemli anlarımdan birisi de bir zamanlar Balkanları kana bulayan Sırbistan'ın eski Devlet Başkanı Slobodan Miloseviç'in mezarını görmek oldu. Miloseviç'in mezarı şimdi Pozarevac şehrindeki evinin bahçesinde bulunuyor. Miloseviç'in mezarının bakımını ise bir akrabası üstlenmiş. Bahçedeki mezarın başında Miloseviç'in heykeli bulunuyor. Miloseviç'in Moskova'da yaşayan karısı Miryana Marković için de mezar hazırlanmış. Miryana Marković öldüğü zaman Miloseviç'in yanına gömülecek. Sırbistan'da hâlâ bazı kesimler tarafından sevilen ve halk kahramanı olarak görülen Miloseviç'in düştüğü durum gerçekten çok ibretlik. Her diktatörün yaşadığı hazin sonu Miloseviç de yaşadı. Bir hapisane köşesinde öldü ve ülkesinde adı anılmak bile istenmiyor.

Tarihe evinin bahçesine gömülen diktatör olarak geçen Miloseviç, Bosna'da ve Kosova'da çok sayıda insanın katliamından sorumlu.

Sırları Biraz Yanlış Tanımışız

Sırbistan'dan ayrılırken bu ülke insanıyla ilgili olumsuz birçok düşüncemden de sıyrılmış oldum. Bosna savaşında yaşa-

nanları unutmak mümkün değil. Ancak Sırlar, emperyalizmin oyununa geldiklerini çok geç fark etti. Misafirperver bir halk olan Sırlar, Bosnalı Sırlardan oldukça farklı. Sırbistan, Türkiye'den vize istemiyor. Türk Hava Yolları ve Air Serbia her gün uçuşlar düzenliyor. İmkânınız varsa Sırbistan'ı görmenizi tavsiye ederim.

rıza turizm
seyahat acentası

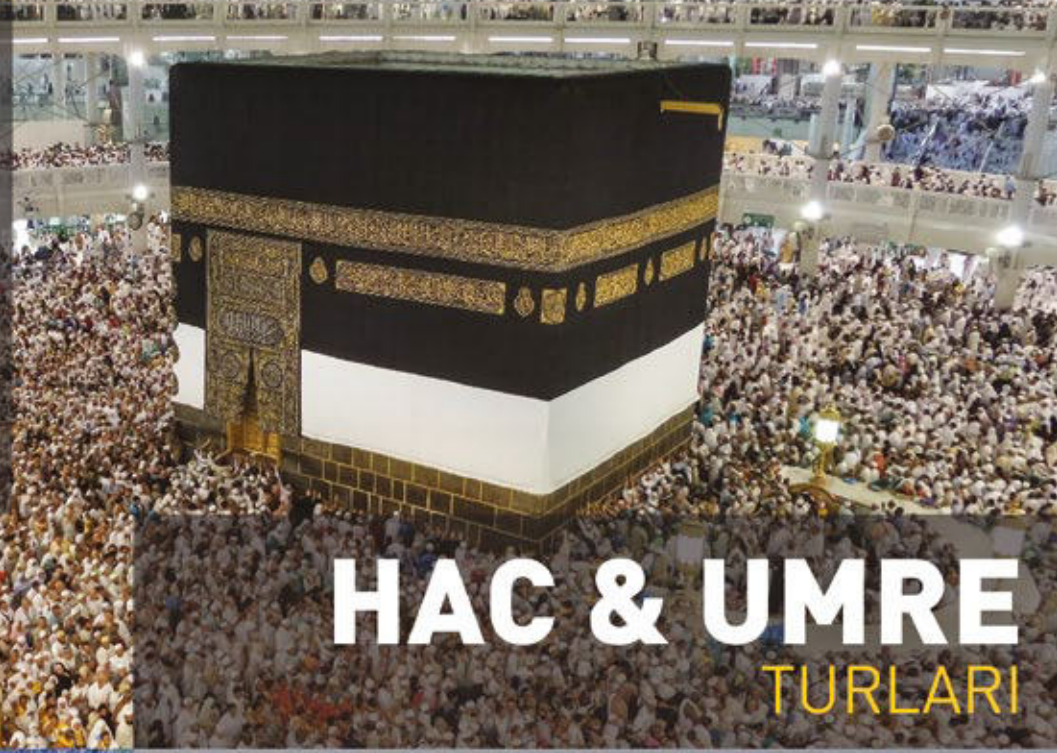
25
YIL

BAŞARI DOLU 25 YIL
444 0 818
www.rizaturizm.com

Rıza Turizm ve Seyahat Acentası, TÜRSAB Türkiye Seyahat Acenteleri Birliğinin üyesi ve T.C.Turizm Bakanlığının denetiminde olup 1993 Yılında Kurulmuş ve (İşletme Belge No: 2442) 25 yaşındadır. Yirmibeş yıldan beri tecrübeli, dinamik kadromuz ile sizlere daha iyi hizmet verebilmek üzere çalışmalarımıza aralıksız devam etmekteyiz.

Hizmetlerimiz ana hatlarıyla aşağıda olduğu gibidir, umarız bir tanesi de sizin içindir.

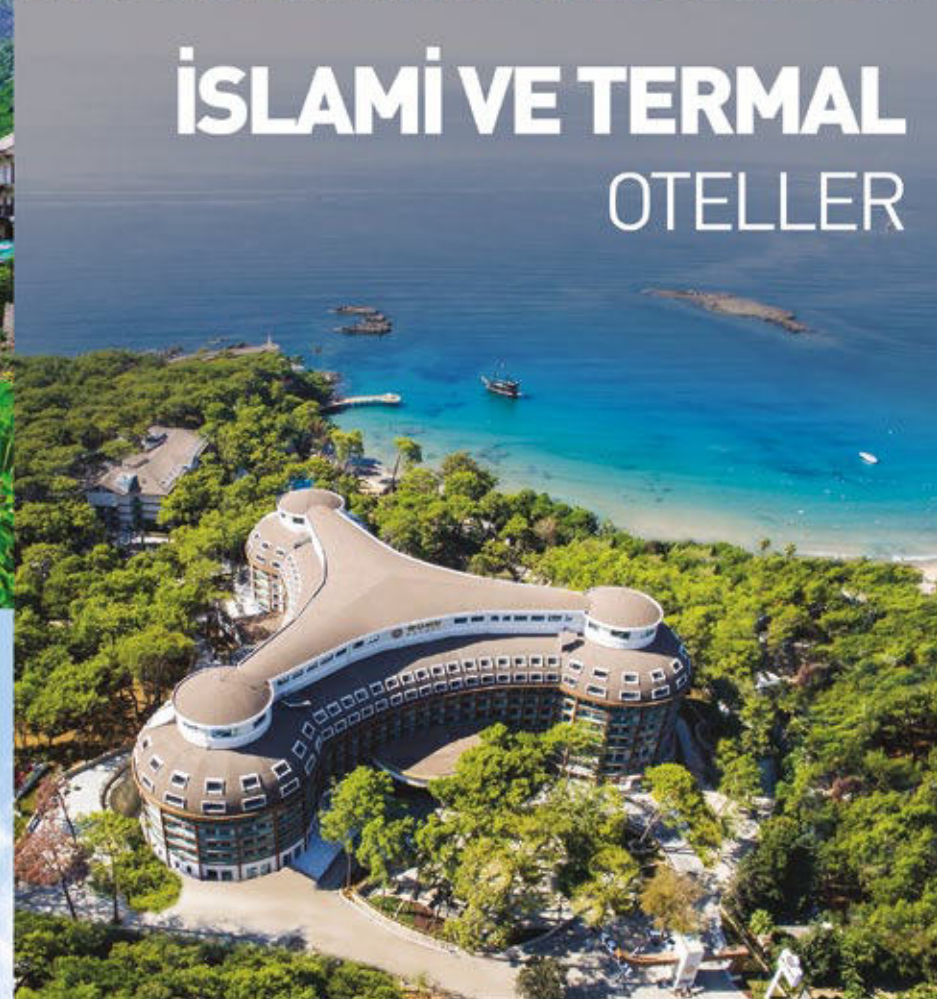
HAC & UMRE
TURLARI

YURTİÇİ
YURTDIŞI TURLAR

UCUZ UÇAK
BİLETİ

İSLAMİ VE TERMAL
OTELLER

Hac ve Umre Şubesi

Hac ve Umre Şubesi
Aziziye Caddesi İktisap Sokak No:5/1
Karatey - KONYA
+90 332 350 50 34
umre@rizaturizm.com

Ereğli Şubesi

Ereğli Şubesi
Hacı Mülâhîr Mah. Rasim Erel Cad.
Mahmut Koçak Apt. Kat: 1 No:2
Ereğli/ Konya
+90 332 713 41 41
eregli@rizaturizm.com

Kule Avm Şubesi

Kule Avm Şubesi
Kule Site Avm. 1.Kat Ayakkabı
Dünyası Karşısı
+90 332 236 26
ugur@rizaturizm.com

Hızla Popüler Hale Gelen Sanat:

FİLOGRAFI

Yazı: Zeynep Seçil Ünal Fotoğraflar: Adem Kayaoğlu

Filografi; Ahşap bir zemin üzerine çakılmış çiviler arasından teller geçirilerek belli örgü teknikleri kullanılarak çeşitli desenler meydana getirilmesi sanatı. Birçoğumuzun ilk kez duyduğu bu sanat Orta Doğu'da doğmuş zamanla batıya ve uzak doğuya yayılmış. Ülkemizde unutulmaya yüz tutan bu sanatı Saim Devrilmez hoca gün yüzüne çıkarmış. Bu sayede filografi sanatı son yıllarda yeniden, adından söz ettirmeye başlasa da diğer sanatlara oranla halen daha az bilinmemekte.

Bu sanatın yapım aşamalarında ilk olarak ahşap bir zemin üzerine konulmuş motiflere çiviler çakılır. Daha sonra çiviler arasına renkli ve özel teller belli yöntemlerle örülür. Renkli tellerden önce iplerle de örme yapılmaktaymış. Saim Devrilmez hoca ve gelişen teknoloji ile birlikte metal ve renkli teller bu sanatta kullanılmaya başlamış. Önceden ip, şimdi ise teller kullanılarak motiflere özgü örme şekilleri oluşmuş. Bu örme şekilleri ve çivi çakma aşamaları öyle kolay zannedilmesin, zorlu ve sabır gerektiren ve ciddi emek gerektiren türdendir. Bu nedenle filografi sanatını icra eden çok fazla kişi yoktur.

İşte o çok az kişiden biride, 15 yıldır filografi sanatı ile ilgilenen 1968 İstanbul

doğumlu, Adem Kayaoğlu. Kayaoğlu filografi sanatının yeni duyulmağa başladığı zamanlarda ilk olarak eşi Emine Kayaoğlu'nun filografi kursuna gittiğini ve kendisinin de ondan görerek bu sanata ilgisinin arttığını belirtiyor. Bu ilgi

üzerine yıllar süren bir eğitim süreci başlamış. Adem ve Emine Kayaoğlu çifti bu eğitim süreci sonunda, eser üretmeye başlamışlar ve her yaptıkları eserlerde yeni şeyler öğrenerek bugünlere gelmişler. Hayal güçlerini daha da geliştirip

farklı eserler meydana getirmişler. Eserleri yaparken ruh halleri farklı olduğu için, her eser birbirinden farklı olmuş. Adem bey, en zor eserin yandan çarklı 'Suhulet' arabalı vapuru olduğunu söylüyor. Eşi ile birlikte yaklaşık 2 ayda bi

tirdiği bu eser, 1 metre genişliğinde ve 2 metre boyunda. Bu tablo büyüklüğü ve ihtişamı ile bütün sergilerde en çok ilgi gören eserleri olmuş. Ayrıca hat eserleri ve Mevlevi tabloları da dikkat çeken eserleri arasındaymış. Adem Kayaoğlu, 15 yıllık sanat hayatında sabırla yapılmış birbirinden farklı eserleri ile kişisel ve

karma sergilerin yanı sıra festivallere de katılmış. Bu sergi ve festivaller sayesinde eserleri birçok farklı şehirde binlerce insan tarafından ziyaret edilmiş. Bu sergilerde daha önce hiç filografi sanatıyla karşılaşmamış kişilerden de çok güzel geri dönüşler alan sanatçı, eşi ve kendisi için güzel bir hobi olarak başladıkları

filografinin, kendilerine yeni yollar, yeni ufuklar açtığını düşünüyorlar.

Eserlerini hem Türkiye de hem de Dünya'nın birçok ülkesinde sergileme fırsatı bulan sanatçı, filografi sanatını tanıtarak geniş kitlelere ulaşmasını sağlamak istiyor.

MATBAA İLAN

PORTFOLYO

Emir Bağcı 1976 yılında Karamanda doğdu.

İlk orta lise üniversiteyi hep Karamanda okudu. Hayatı hep Karamanda geçen sanatçı fotoğrafa başlamadan önce gezmeyi de çok sevmezken, fotoğrafa başladıktan sonra farklı kültürleri başka şehirleri, sokakları, evleri, adetleri, ritüelleri en önemlisi insanları merak etmeye başlamış.

Emre bağcı kendini şöyle anlatıyor; "Fotoğrafa 2014 yılında başladım ama çocukluğumdan beri fotoğraf çekmeyi severim hep bir

makinemiz olmuştur.

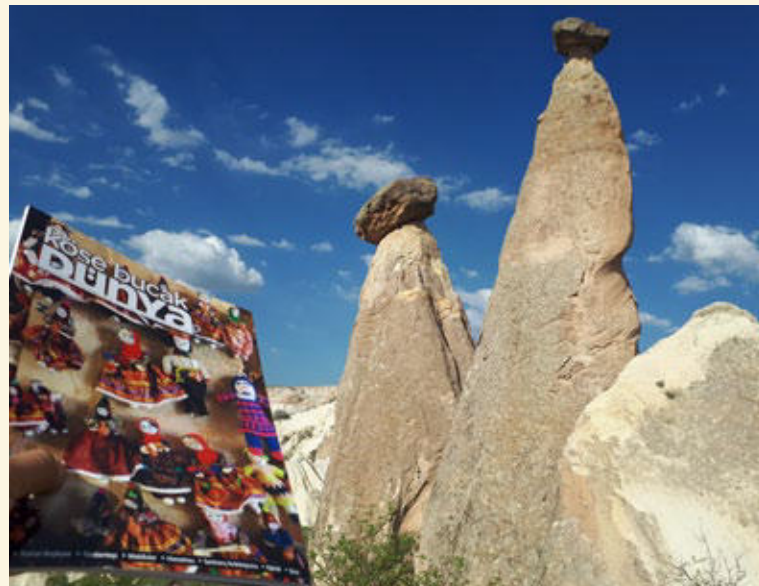
Çocukluğumdan beri güzel bulduğum kartpostal gazete ve dergilerden fotoğraf ve resimleri biriktirdim. Bir gün ben de fotoğraf çekerim ve bunların gazete veya dergilerde yayınlanacağını düşünmemiştim, gün geldi "acaba ben de çekebilir miyim" ile başladım fotoğrafa."diyor ve ekliyor "Sokakta spontane anları çekmeyi seviyorum ama yaşadığım şehrin küçük olması buna çok müsaade etmiyor, o yüzden belgesel fotoğrafa da yöneldim. Dijital fotoğrafçılık mı yoksa analog fotoğrafçılık mı; dersem bence di-

jital fotoğrafçılık teknoloji varken neden nimetleri kullanılsın, analog fotoğrafı renklerinden dolayı seviyorum ama çok pratik olmadığı için dijital fotoğrafçılık tercihim Cep telefonu ile oldukça fazla çekimler yapıyorum çünkü sokakta daha pratik ve doğal yaşamın içinde fark edilmeden doğallığı bozmadan o anları durdurabiliyorum."

DÜNYA KAZAN BİZ KEPÇE

İzlenen Lezzet

SÜT TOZU - KREMA - SADE YAĞ
BEYAZ PEYNİR - KAŞAR PEYNİR - TERAYAĞI

İziSüt

www.izisut.com.tr

